

Draagkracht voor arbeidsmigratie in gemeente Peel en Maas

Onderzoek naar de impact van huisvesting voor tijdelijk verblijf van arbeidsmigranten in Peel en Maas

Draagkracht voor arbeidsmigratie in gemeente Peel en Maas

Onderzoek naar de impact van huisvesting voor
tijdelijk verblijf van arbeidsmigranten in Peel en
Maas

Britte van Dalen, MSc

Dr. Marleen van der Haar

Ir. Jolanda Luijten

m.m.v. Emma Roelse en Bianca Koomen, MSc

Colofon

Het PON & Telos heeft dit onderzoek verricht in opdracht van

Auteur(s)

Britte van Dalen, MSc

Dr. Marleen van der Haar

Ir. Jolanda Luijten

m.m.v. Emma Roelse en Bianca Koomen, MSc

Figuren

Geert Offenbergh BSc

Fotograaf

Marleen van der Haar

Publicatienummer

24127

Datum

mei 2025

© 2025 Het PON & Telos

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij Het PON & Telos. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld.

Vermenigvuldiging en publicatie in een andere vorm dan dit rapport is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van Het PON & Telos. Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kan Het PON & Telos geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten.

Meer informatie

www.hetpon-telos.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Onderzoeksvraag	4
1.3	Onderzoeksaanpak	5
1.4	Leeswijzer	5
2	Arbeidsmigratie in Peel en Maas: huisvestingsbeleid, aard en omvang	6
2.1.1	Aard en omvang van arbeidsmigranten in Noord-Limburg	6
2.1.2	Werkende en BRP-geregistreerde arbeidsmigranten in Peel en Maas	7
2.2	Het huidige beleid tijdelijke huisvesting arbeidsmigranten	8
2.3	Tijdelijke huisvesting voor arbeidsmigranten: de huidige situatie in Peel en Maas	9
2.3.1	Verblijfslocaties in relatie tot het inwoneraantal	14
2.4	Concluderend: beleid en feitelijke situatie geconfronteerd	15
3	Basisvoorzieningen in relatie tot shortstay arbeidsmigranten	16
3.1.1	Winkels	16
3.1.2	Zorgvoorzieningen	18
3.1.3	Vrijtijdsvoorzieningen	20
3.2	Concluderend: locaties voor tijdelijk verblijf van arbeidsmigranten en voorzieningen geconfronteerd	21
4	Wonen, werken en (samen)leven in Peel en Maas: Het perspectief van arbeidsmigranten	22
4.1	Ervaringen van zich in Peel en Maas gevestigde arbeidsmigranten	22
4.2	Ervaringen van shortstay arbeidsmigranten en bewoners van accommodaties voor kortverblijf	25
4.2.1	Respons	25
4.2.2	Woonsituatie	26
4.2.3	Werksituatie	28
4.2.4	Gebruik van voorzieningen	30
4.2.5	Tevredenheid met wonen, werken en voorzieningen	37
4.2.6	Tevredenheid met leven in Peel en Maas	39
4.3	Concluderend: wonen, werken en (samen)leven	40
5	Kansen en knelpunten bij arbeidsmigratie: Het perspectief van vertegenwoordigers van voorzieningen in Peel en Maas	41
5.1	Zorgorganisaties	41
5.2	Informatiepunten	42
5.3	Winkels	43
5.4	Veiligheid en handhaving	44
5.5	Oplossingsrichtingen voor knelpunten volgens de vertegenwoordigers van voorzieningen	45
5.6	Concluderend: ervaringen vanuit vertegenwoordigers van voorzieningen	47

6	Reflecties en conclusies	48
	Bijlage A Onderzoeksverantwoording	52
	Bijlage B Vragenlijst shortstay-arbeidsmigranten	53
	Bijlage C Geïnterviewden	62

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Er werken en wonen al decennia voor korte of langere tijd internationale werknemers (hierna arbeidsmigranten) in de plattelandsgemeente Peel en Maas. Een deel van deze arbeidsmigranten verblijft in huisvestingslocaties bedoeld voor tijdelijk verblijf. Dit type huisvesting wordt logies genoemd om het onderscheid te maken met regulier wonen, waar deze beperkte verblijfsduur niet geldt. Al sinds 2011 heeft de gemeente Peel en Maas huisvestingsbeleid ten aanzien van arbeidsmigranten, mede gedreven vanuit een economisch motief dat huisvestingsbeleid faciliterend is bij het werven van personeel en een demografisch motief waarbij arbeidsmigranten mogelijk nieuwe inwoners kunnen worden in een krimpregio waar de leefbaarheid onder druk staat.¹ Het beleid gaat onder andere in op randvoorwaarden voor accommodaties, zoals de grootte en locatie en de verblijfsduur van bewoners. In de jaren daarna is beleid verschillende keren geactualiseerd.

Een van de meest recente aanpassingen in het beleid dateert van 2023 en betreft een maximering van het aantal bedden voor deze locaties voor tijdelijk verblijf te vergunnen ten opzichte van het inwoneraantal, namelijk 10%. Naar aanleiding van deze beleidsregel is een motie M45 (10 oktober 023) aangenomen met het verzoek om hier onderzoek naar te doen. Volgend op deze motie heeft het college van B&W Het PON & Telos opdracht gegeven om binnen de context van de betreffende beleidsregel de draagkracht ten aanzien van de huisvesting van arbeidsmigranten vanuit het perspectief van arbeidsmigranten en vertegenwoordigers van basisvoorzieningen te onderzoeken.

1.2 Onderzoeksvraag

Het nu voorliggende onderzoek betreft een verkenning naar draagkracht in de gemeente Peel en Maas in relatie tot de huisvesting van arbeidsmigranten en dient antwoord te geven op de volgende drie onderzoeksvragen:

1. Wat is de huidige situatie rondom arbeidsmigratie in Peel en Maas?
2. Welke kansen en zorgen ten aanzien van arbeidsmigratie worden ervaren door arbeidsmigranten zelf en door vertegenwoordigers van basisvoorzieningen?
3. In hoeverre sluit het huidige beleid aan bij de huidige situatie (onderzoeksvraag 1)
4. en de kansen en zorgen vanuit arbeidsmigranten en basisvoorzieningen gevestigd in Peel en Maas (onderzoeksvraag 2)?

Dit rapport geeft inzicht in; het huidige huisvestingsbeleid ten aanzien van arbeidsmigranten, de aard en omvang van arbeidsmigratie in gemeente Peel en Maas, vraag en aanbod van basisvoorzieningen, kansen en zorgen vanuit arbeidsmigranten ten aanzien van het wonen en leven in Peel en Maas in het algemeen en de verhouding van

¹ Beleid huisvesting short stay arbeidsmigranten 2019, Raadsvoorstel 16 april 2019.

vraag en aanbod van basisvoorzieningen in het bijzonder. Daarnaast geeft het onderzoek inzicht in het perspectief van vertegenwoordigers van basisvoorzieningen en een beeld van de aansluiting van het huidige beleid arbeidsmigratie met de praktijk.

1.3 Onderzoeksaanpak

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van een combinatie van verschillende onderzoeksmethoden. We zijn gestart met een quickscan van documentatie van relevante (beleids)stukken, door de gemeente aangeleverde data en een recent cijfermatig rapport. De informatie uit deze analyse is kwalitatief getoetst in een groepsgesprek met beleidsambtenaren werkzaam bij gemeente Peel en Maas. Om de ervaringen van arbeidsmigranten in beeld te brengen, hebben we een online vragenlijst uitgezet onder shortstay arbeidsmigranten. Daarnaast is een groepsgesprek gehouden met longstay arbeidsmigranten. De vertegenwoordigers van voorzieningen zijn bevraagd via individuele diepte-interviews.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 beschrijven we de situatie van arbeidsmigratie in gemeente Peel en Maas aan de hand van cijfers over de aard en omvang van arbeidsmigranten, huisvestingslocaties en het gemeentelijk beleid. In hoofdstuk 3 geven we een overzicht van het voorzieningenniveau in de gemeente. We relateren de voorzieningen aan de locaties voor tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten. In hoofdstuk 4 en 5 presenteren we de ervaringen van arbeidsmigranten en vertegenwoordigers van (basis)voorzieningen. In hoofdstuk 6 zetten we de hoofdbevindingen uit hoofdstuk 2 tot en met 5 op een rij en beantwoorden we de vraag hoe het huidige beleid aansluit bij de huidige situatie en de kansen en zorgen vanuit de vertegenwoordigers van basisvoorzieningen en arbeidsmigranten.

2 Arbeidsmigratie in Peel en Maas: huisvestingsbeleid, aard en omvang

In dit hoofdstuk geven we op basis van bestaande documentatie een beeld van de aard en omvang van arbeidsmigratie in Limburg en de gemeente Peel en Maas. Vervolgens gaan we in op het huidige beleid voor accommodaties voor tijdelijk verblijf van arbeidsmigranten en brengen we de huidige situatie in beeld op basis van de vergunde locaties.

Afbakening van het begrip arbeidsmigrant

In het beleid van de gemeente Peel en Maas wordt het begrip arbeidsmigrant omschreven als “personen van tenminste 18 jaar afkomstig uit een ander EU-land die komen om hier tijdelijk te werken”.²

In het onderzoek van Decisio wordt onder arbeidsmigranten verstaan werknemers met een buitenlandse nationaliteit die werken in Nederland die een inkomen verdienen uit actieve arbeid en die minder verdienen dan de looneisen voor de kennismigrantenregeling (zie voor meer details Van Gent et al. 2024: 5).

In dit rapport maken we gebruik van beide omschrijvingen. Voor het deel over de aard en omvang maken we gebruik van de onderzoeksmatige definitie. Het deel over het beleid en de feitelijke situatie in Peel en Maas is gebaseerd op de omschrijving van het begrip zoals in het beleid opgenomen.

2.1.1 Aard en omvang van arbeidsmigranten in Noord-Limburg

Recent onderzoek op basis van arbeidscontract-informatie en persoonsgegevens door Decisio laat zien dat het aantal in Limburg **werkzame arbeidsmigranten**³ de afgelopen jaren is verdubbeld; van 39.860 in 2017 naar 82.895 in 2022.⁴ Dit betekent een jaarlijkse groei van 16%. De grootste groep (53.360 in 2022) werkt in de regio Noord-Limburg⁵, de regio waar de gemeente Peel en Maas onderdeel van uitmaakt. In deze regio is de jaarlijkse groei 18%.

² Discussiememo aan de raad 16 augustus 2023

³ In het onderzoek van Decisio worden onder arbeidsmigranten verstaan werknemers met een buitenlandse nationaliteit die werken in Nederland die een inkomen verdienen uit actieve arbeid en die niet voldoen aan de looneisen voor de kennismigrantenregeling (Van Gent et al. 2024: 5)

⁴ Van Gent, Daan, Cieraad, Floortje & Visscher, Thijs (2024). Actualisatie onderzoek arbeidsmigranten provincie Limburg. 14 augustus 2024. Amsterdam: Decisio.

⁵ Beesel, Bergen, Gennep, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo, Venray, Mook en Middelaar.

72% van de in Noord-Limburg werkende arbeidsmigranten werkt via een uitzendbureau of detachering. 86% van de in Noord-Limburg werkzame arbeidsmigranten verdiende minder dan 30.000 euro in 2022. De grootste groep werkende arbeidsmigranten in Noord-Limburg is afkomstig uit Polen (60%), gevolgd door Roemenië (12%) en Bulgarije (10%). Een peiling in 2022 laat zien dat 70% van de arbeidsmigranten die dat jaar in Noord-Limburg werkten er op dat moment korter dan een jaar verbleven. 29% van de arbeidsmigranten werkte tot 4 maanden in Noord-Limburg (dit betekent dat zij zich niet hoefden in te schrijven in de BRP).⁶ Op basis van het aandeel BRP-geregistreerde in Noord-Limburg werkende arbeidsmigranten (14.560 van de 53.360)⁷ laat Decisio zien dat het grootste deel van de arbeidsmigranten die werkzaam zijn in Noord-Limburg ook woont in een gemeente in Noord-Limburg; 23% van hen woont in Venlo, 12% in Horst aan de Maas, 9% in Venray en 7% in Peel en Maas.

Als we kijken naar het aantal in een Noord-Limburgse gemeente ingeschreven arbeidsmigranten dan constateert Decisio dat er in Noord-Limburg in 2022 **11.425 BRP-geregistreerde arbeidsmigranten** woonden.⁸ Sinds 2017 is dit aantal in Noord-Limburg gemiddeld met 11% per jaar gegroeid; van 6.815 BRP-ingeschreven arbeidsmigranten in 2017 naar 11.425 in 2022.

Kijken we vanuit de BRP-registratie naar de huishoudsamenstelling van deze inwoners van Noord-Limburg, dan zien we een gemixt beeld. In Noord-Limburg is 35% een eenpersoonshuishouden, 27% een paar zonder kinderen, 22% procent een paar met kinderen en 4% een eenouderhuishouden. Van 12% is de huishoudsamenstelling onbekend.

2.1.2 Werkende en BRP-geregistreerde arbeidsmigranten in Peel en Maas

Als we inzoomen op de gemeente Peel en Maas dan constateren we op basis van het onderzoek van Decisio dat er in 2022 4.050 in de gemeente Peel en Maas **werkzame arbeidsmigranten na correctie voor uitzendbureaus** zijn.⁹ Hiermee is één op de vijf

⁶ Dit is een momentopname en geeft geen beeld van de doorstroomsnelheid van arbeidsmigranten, benadrukt Decisio.

⁷ Toelichting door Decisio in mailwisseling van 19 maart 2025.

⁸ Bij verblijf van dan langer dan 4 maanden in Nederland zijn personen verplicht om zich in te schrijven in de BRP. We weten echter op basis van eerdere onderzoeken dat veel arbeidsmigranten niet zijn ingeschreven. Dit betekent dat het aantal BRP-registraties vermoedelijk een onderschatting geeft van het daadwerkelijk aantal arbeidsmigranten dat in de provincie Limburg woont. In eerder onderzoek (van der Meulen et. al, 2022) wordt uitgegaan van een registratiegraad tussen de 45% en 55%.

⁹ Omdat een groot aandeel arbeidsmigranten werkzaam is voor een uitzendbureau is de werklocatie onbekend. De hier gepresenteerde aantallen in de gemeente werkende arbeidsmigranten zijn door Decisio hiervoor gecorrigeerd.

werknemers (22%) in Peel en Maas een arbeidsmigrant. Dit aantal groeit tussen 2017 en 2022 jaarlijks met 13%.

Tegelijkertijd zijn er in 2022 1.785 **BRP-geregistreerde arbeidsmigranten** ingeschreven in gemeente Peel en Maas. Dit is op dat moment 4% van het totaal aantal inwoners in de gemeente. In gemeente Peel en Maas groeide het aantal BRP-ingeschreven arbeidsmigranten tussen 2017 en 2022 jaarlijks gemiddeld met 17%.

Van alle in 2022 BRP-geregistreerde in Noord-Limburg werkende arbeidsmigranten (14.560 van de 53.360) woont 7% in Peel en Maas (1.085 inwoners). Daarnaast woont eveneens 7% van de in Midden-Limburg (275) werkende arbeidsmigranten (12.880) in gemeente Peel en Maas.¹⁰

2.2 Het huidige beleid tijdelijke huisvesting arbeidsmigranten

Gemeente Peel en Maas heeft actueel beleid ten aanzien van de huisvesting voor tijdelijk verblijf van arbeidsmigranten (update oktober 2023 van Beleid huisvesting uit 2021). Na evaluatie in 2023 is opgenomen “dat het de voorkeur van de gemeente heeft om huisvestingslocaties te realiseren met een maximale omvang van 40 plaatsen op geschikte locaties op redelijk overbrugbare afstand tot de kernen en met een onderlinge afstand van minimaal 250 meter.” (idem: 10) In dit beleid is verder opgenomen dat huisvesting van arbeidsmigranten van meer dan 8 personen binnen de kernen niet wenselijk is. In principe zijn reguliere woningen bedoeld voor bewoning in gezinsverband en voor arbeidsmigranten die langer (longstay) in de gemeente wonen. Wanneer men met meer dan 4 personen in een reguliere woning woont en niet tot hetzelfde huishouden behoort, is een ruimtelijke toestemming nodig. In de kernen kan er toestemming aangevraagd worden tot een maximum van 8 personen, buiten de kernen kan er toestemming worden aangevraagd tot een maximum van 40 personen. Dit geldt ook voor gebouwen die als bedrijfsobject of als agrarische woning/gebouw is geregistreerd.

Gemeente Peel en Maas is bereid om een uitzondering te maken bij grote (agrarische) bedrijven, die meer personeel hebben dan de standaard omvang toelaat, een uitzondering te maken en maximaal 200 mensen te faciliteren mits de ondernemer kan aantonen deze mensen daadwerkelijk nodig te heeft voor zijn bedrijf.

De meest recente wijziging in het beleid betreft een beleidsregel om “maximaal 10% van het inwoneraantal van Peel en Maas aan personen voor huisvesting van arbeidsmigranten te vergunnen” (update oktober 2023 van Beleid huisvesting uit 2021). De gemeente heeft bepaald dat een geschikte locatie “zorgt voor een aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor buurtbewoners én arbeidsmigranten” en “aantoonbaar afgestemd met de omgeving (bedrijven en omwonenden die wat kunnen gaan merken van de huisvesting, alsmede maatschappelijke diensten waaronder huisartsen) voordat de aanvraag voor de huisvesting wordt ingediend” (idem: 4). Hiermee verwijst de gemeente naar de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de werkgever en/of exploitant/huisvester; concreet worden in de

¹⁰ Toelichting door Decisio in mailwisseling van 4 april 2025.

antérieure overeenkomst tussen gemeente en exploitant afspraken gemaakt over onder meer het faciliteren van de participatie van arbeidsmigranten in de lokale samenleving en sportvoorzieningen. Ook is in de update opgenomen dat nieuwe initiatieven vooral gerealiseerd worden in de nabijheid van de kernen en dat initiatieven van meer dan 40 bedden worden voorgelegd aan de gemeenteraad ter besluitvorming. Eerder was dit vanaf 80. De eis dat minimaal 10% van de gehuisveste arbeidsmigranten werkzaam moet zijn voor of op het bedrijf is geschrapt, samen met de voorwaarde dat huisvesting alleen gerealiseerd kan worden met lokale ondernemers.¹¹

Wanneer arbeidsmigranten voor langere tijd in gemeente Peel en Maas verblijven, is het de bedoeling dat ze doorstromen naar de reguliere woningmarkt.

2.3 Tijdelijke huisvesting voor arbeidsmigranten: de huidige situatie in Peel en Maas

Arbeidsmigranten verblijven zowel in accommodaties die gericht zijn op arbeidsmigranten die tijdelijk in de gemeente verblijven, als in woningen in de reguliere woningmarkt. Volgens het beleid in Peel en Maas zijn de accommodaties voor tijdelijk verblijf van arbeidsmigranten, de zogeheten short-stay locaties, gericht op personen van tenminste 18 jaar afkomstig uit een ander EU-land die hier komen om tijdelijk te werken. De maximale verblijfst termijn van een short-stay locatie is in principe 18 maanden. Voor deze huisvestingslocaties is een (tijdelijke) omgevingsvergunning of een wijziging van het omgevingsplan nodig.

Verleende vergunningen voor huisvestingslocaties voor tijdelijk verblijf van arbeidsmigranten

Op dit moment heeft de gemeente Peel en Maas voor 86 locaties vergunningen verleend voor huisvestingslocaties voor tijdelijk verblijf van arbeidsmigranten.¹² De vergunde locaties bieden in totaal ruimte aan maximaal 4.580 personen.

Gemeente Peel en Maas telt op 1 januari 2025 45.916 inwoners.¹³ Dit betekent dat het aantal verleende vergunningen voor huisvesting van arbeidsmigranten (op basis van het aantal bedden) op dit moment ongeveer gelijk is aan de in de beleidsregel vastgestelde maximering van 10% van het huidige inwoneraantal van Peel en Maas.

In onderstaande tabel (tabel 1) geven we het aantal verleende vergunningen weer, gesorteerd naar het aantal bedden (dat gelijk staat aan het aantal personen) per

¹¹ Dit in verband met tegenstijdigheid met de (hogere) Europese wetgeving.

¹² Bron: overzicht van adressen met een vergunning voor huisvesting van arbeidsmigranten, peildatum 2 april 2025, gemeente Peel en Maas.

¹³ Bron: gemeentelijke website.

vergunning. Daarnaast hebben we onderscheid gemaakt tussen permanente en tijdelijke vergunningen. De tijdelijke vergunningen lopen af tussen 2029 en 2033.

Tabel 1. Aantal verleende vergunningen naar aantal personen (2 april 2025, gemeente Peel en Maas)

Aantal bedden	Aantal verleende vergunningen permanent	Aantal verleende vergunningen Tijdelijk	Totaal aantal verleende vergunningen
Tot en met 8 bedden	19	4	23
9 t/m 20 bedden	25	4	29
21 t/m 40 bedden	16	1	17
41 t/m 100 bedden	6	5	11
100 t/m 350 bedden	-	3	3
350 t/m 750 personen	1	2	3
Totaal	67	19	86

Op dit moment worden twee van de vergunde locaties niet gebruikt voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Een grootschalige locatie (voor 316 personen) in Maasbree wordt op dit moment anders ingezet, namelijk voor de huisvesting van asielzoekers. De tweede grootschalige locatie (voor 700 personen) bevindt zich in Baarlo. Voor deze locatie geldt volgens de gemeente dat er een planologische mogelijkheid is om arbeidsmigranten te huisvesten, maar hier is tot op heden geen gebruik van gemaakt.

Zoals eerder is omschreven (2.2) kunnen de huisvestingslocaties tot en met 8 personen zowel in de kernen als buiten de kernen liggen. In principe kan buiten de kernen een vergunning aangevraagd worden voor maximaal 40 personen, maar worden er uitzonderingen gemaakt tot maximaal 200 personen mits een ondernemer deze personen daadwerkelijk nodig heeft voor zijn bedrijf. Kijken we naar de locaties met meer dan 40 personen dan zijn dit zowel locaties bij (agrarische) bedrijven als locaties die gericht zijn op de huisvesting van arbeidsmigranten. Uit het door de gemeente aangeleverde overzicht van de verleende vergunningen blijkt dat veruit de meeste vergunningen voor huisvesting van tijdelijke arbeidsmigranten zijn verleend aan in de gemeente gevestigde agrarische ondernemers. Bij drie locaties is de vergunning verleend aan een huisvester, bij twee locaties aan een uitzendbureau en bij één locatie aan een agrarische ondernemer die tevens als uitzendbureau opereert.

In onderstaande tabel (tabel 2) geven we het aantal vergunde bedden voor de huisvesting van tijdelijke arbeidsmigranten weer, naar kern. Dit betreft zowel de woonkern als het buitengebied van de kern. We maken onderscheid in vergunningen met een permanente vergunning en tijdelijke vergunning¹⁴ én tussen het aantal bedden die op dit moment wel en niet in gebruik zijn door arbeidsmigranten. NB. Voor het aandeel tijdelijke vergunningen betekent het dat de gemeente de mogelijkheid heeft na afloop van de termijn de vergunning te heroverwegen. Dit doet de gemeente op basis van een nieuwe aanvraag.

¹⁴ De tijdelijke vergunningen zijn voor 10 jaar of langer afgegeven.

Tabel 2. Aantal bedden per kern (zowel de woonkern als het buitengebied)
(peildatum 2 april 2025, gemeente Peel en Maas)

	Aantal bedden in gebruik (permanente vergunning)	Aantal bedden in gebruik (tijdelijke vergunning)	Totaal aantal bedden in gebruik	Aantal bedden niet in gebruik door arbeidsmigranten	Totaal
Maasbree	1.022	255	1.277	316	1.593
Meijel	124	546	670	-	670
Helden	402	-	402	-	402
Kessel	172	108	280	-	280
Grashoek	146	120	266	-	266
Egchel	44	200	244	-	244
Panningen	113	-	113	-	113
Beringe	156	14	170	-	170
Baarlo	38	36	74	700	774
Kessel-Eik	53	-	53	-	53
Koningslust	15	-	15	-	15
Totaal gemeente Peel en Maas	2.285	1.279	3.564	916	4.580

De grootste concentratie van bedden die in gebruik zijn door arbeidsmigranten is in Maasbree (1.593 bedden). Meijel komt op de tweede plaats (670 bedden) en Helden op de derde plaats (402 bedden). Zoals eerder is aangegeven, zijn twee grootschalige huisvestingslocaties op dit moment niet in gebruik door arbeidsmigranten. De eerste locatie bevindt zich in Maasbree (316 bedden), waar op dit moment al de grootste concentratie van bedden is. De tweede locatie bevindt zich in Baarlo (700 bedden).

Naast de locaties met een vergunning, zijn bij de gemeente 44 adressen bekend¹⁵ waar arbeidsmigranten wonen via kamergewijze verhuur in de kernen. Deze adressen worden in totaal door 167 personen bewoond.

Overzicht vergunde huisvestingslocaties

In figuur 1 (op de volgende pagina) geven we op een kaart weer waar de vergunde locaties voor de huisvesting van tijdelijke arbeidsmigranten in gemeente Peel en Maas zich bevinden. De paars gekleurde cirkels geven de vergunde locaties weer die op dit moment worden bewoond door tijdelijke arbeidsmigranten. De geel gekleurde cirkels geven de vergunde locaties weer die op dit moment niet door arbeidsmigranten worden bewoond. In de legenda zijn een aantal ijkpunten voor de grootte van de cirkel weergegeven, welke een indicatie geeft van het aantal personen per locatie.

In figuur 1 geven we ook het aantal inwoners per kern weer. Gemeente Peel en Maas telt op 1 januari 2025 45.916 inwoners¹⁶ en heeft 11 kernen. De kernen variëren qua inwoneraantal

¹⁵ Via een meldplicht in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).

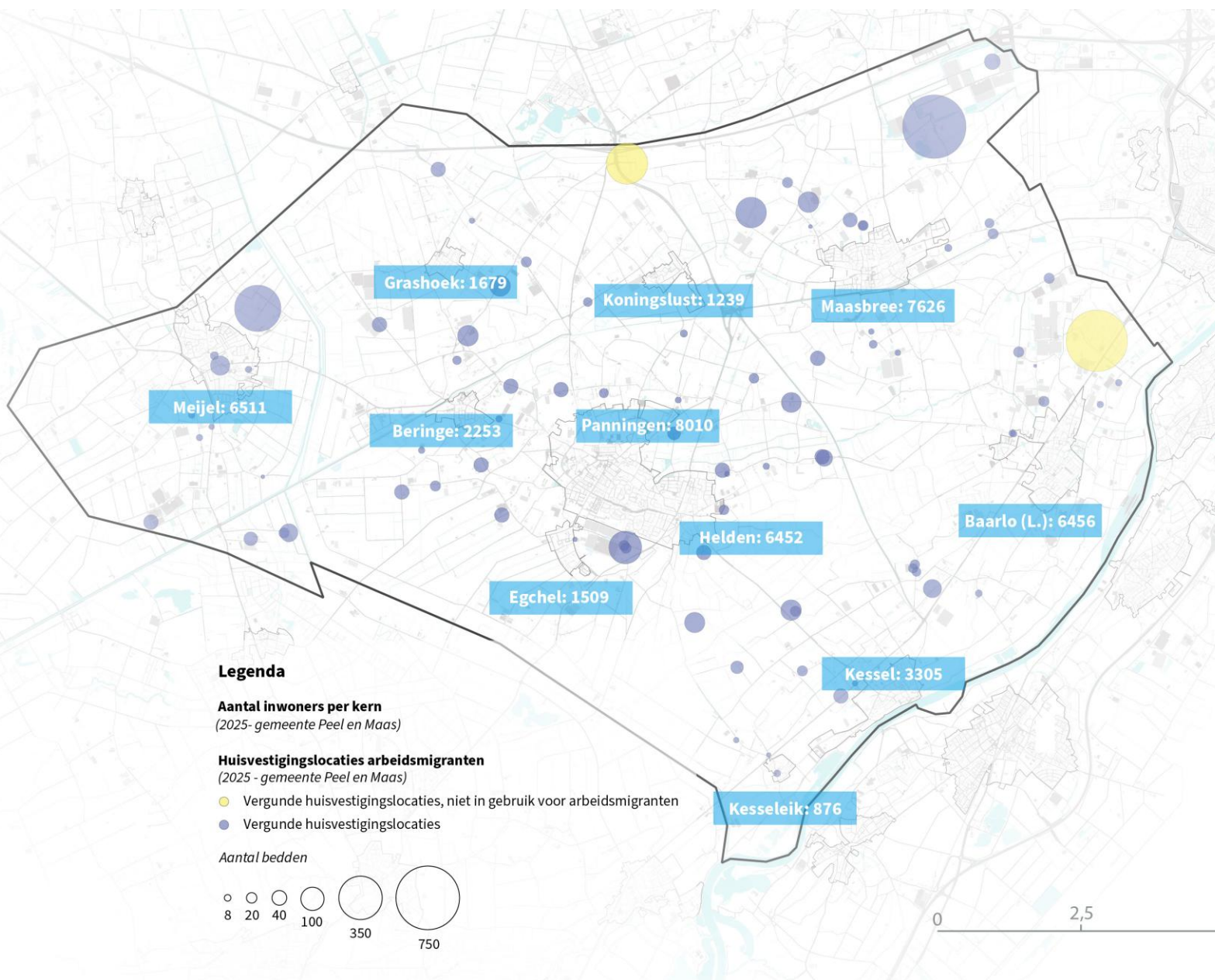
¹⁶ Bron: gemeentelijke website.

van 876 tot 8.010 inwoners. De twee grootste kernen qua inwoneraantal zijn Panningen en Maasbree. Kenmerkend voor de plattelandsgemeente kent de gemeente een groot buitengebied.

Accommodaties voor tijdelijk verblijf van arbeidsmigranten komen verspreid voor in de hele gemeente. De kaart laat zien dat binnen de kernen met name kleinere huisvestingslocaties zijn. Grotere huisvestingslocaties bevinden zich in het buitengebied of aan de rand van een kern. De kaart laat zien dat de grootste huisvestingslocatie boven de kern Maasbree, aan de rand van gemeente Peel en Maas, gevestigd is. Op deze locatie kunnen 750 arbeidsmigranten verblijven. De tweede grotere locatie is gevestigd tegen de kern Meijel. Op deze locatie kunnen 400 arbeidsmigranten verblijven. Rondom de kern Helden zijn drie relatief grotere huisvestingslocaties gevestigd.

Twee grootschalige huisvestingslocaties worden op het moment dat dit onderzoek heeft plaatsgevonden niet bewoond door arbeidsmigranten. De locatie in Maasbree heeft een tijdelijke vergunning die afloopt in 2029. De locatie in Baarlo heeft een permanente vergunning. Indien deze locaties wel gebruikt worden voor arbeidsmigranten zal de concentratie van de tijdelijke huisvesting van arbeidsmigratie in Maasbree en/of Baarlo groter worden.

Figuur 1. Vergunde huisvestingslocaties in gemeente Peel en Maas
(peildatum 2 april 2025)

2.3.1 Verblijfflocaties in relatie tot het inwoneraantal

De huisvestingslocaties met een vergunning bieden in totaal ruimte voor maximaal 4.580 personen. Dit staat gelijk aan de in de beleidsregel vastgestelde maximale 10% van het huidige inwoneraantal (45.916) van Peel en Maas is. Kijken we naar de spreiding van deze 10% over de verschillende kernen in relatie tot het aantal inwoners van die kern, dan zien we dat Maasbree het hoogste percentage kent (21%) (zie tabel 4). Ook in Egchel (16%), Grashoek (16%) verblijven relatief veel arbeidsmigranten in relatie tot het aantal inwoners. In Baarlo betreft dit 12% en in Meijel 10%. In de andere kernen is dit aandeel minder dan 10%. Dit betekent dat we binnen de gemeente een ongelijke verdeling ten opzichte van het aantal inwoners per kern (woonkern inclusief buitengebied) constateren. Dit heeft onder andere te maken met de plek waar arbeidsmigranten werken. Hierbij dient te worden opgemerkt dat locaties voor de tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten vaak aan de randen van de woonkernen zijn gesitueerd.

Kijken we echter alleen naar het aantal bedden dat op dit moment wordt gebruikt door arbeidsmigranten, dan zien we dat dit op gemeenteniveau 8% van het huidige inwoneraantal van Peel en Maas is. In Maasbree is de daadwerkelijke verhouding ten opzichte van het aantal inwoners per kern lager (17% i.p.v. 21%). Echter kent Maasbree kent dan nog steeds het hoogste percentage. In Baarlo is het aandeel dan een stuk lager (1% i.p.v. 12%).

Tabel 3. Aantal inwoners en aantal vergunde bedden per kern (zowel de woonkern als het buitengebied) (peildatum 2 april 2025)

	Aantal inwoners*	Totaal aantal vergunde bedden	Totaal aantal vergunde bedden in gebruik door arbeidsmigranten	Totaal aantal bedden in relatie tot aantal inwoners	Totaal aantal bedden in gebruik door arbeidsmigranten in relatie tot aantal inwoners
Maasbree	7.626	1.593	1.277	21%	17%
Meijel	6.511	670	670	10%	10%
Helden	6.452	402	402	6%	6%
Kessel	3.305	280	280	8%	8%
Grashoek	1.679	266	266	16%	16%
Egchel	1.509	244	244	16%	16%
Panningen	8.010	113	113	2%	2%
Beringe	2.253	170	170	8%	8%
Baarlo	6.456	774	74	12%	1%
Kesseleik	876	53	53	6%	6%
Koningslust	1.239	15	15	1%	1%
Totaal gemeente Peel en Maas	45.916	4.580	3.564	10%	8%

*peildatum 1 januari 2025.

2.4 Concluderend: beleid en feitelijke situatie geconfronteerd

Op dit moment biedt het aantal door de gemeente vergunde locaties voor tijdelijk verblijf van arbeidsmigranten in Peel en Maas de mogelijkheid om 4.580 personen te huisvesten. Hiermee is het maximum van de in de beleidsregel opgenomen 10% van het huidige inwoneraantal van Peel en Maas bereikt. In de praktijk worden twee grootschalige locaties worden op dit moment echter niet gebruikt voor de tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten, waardoor minder arbeidsmigranten gebruik kunnen maken van deze vergunde bedden.

3 Basisvoorzieningen in relatie tot shortstay arbeidsmigranten

In dit hoofdstuk brengen we het voorzieningenniveau in Peel en Maas in kaart. Hiervoor hebben we aan de hand van een door de gemeente verkregen bestand van de Kamer van Koophandel¹⁷ een overzicht gemaakt. We hebben hierbij gekeken naar algemeen toegankelijke voorzieningen in de gemeente; winkels, zorgaanbieders en vrijetijdsvoorzieningen. We relateren dit overzicht aan (het aantal bedden in) de locaties voor tijdelijk verblijf van arbeidsmigranten.

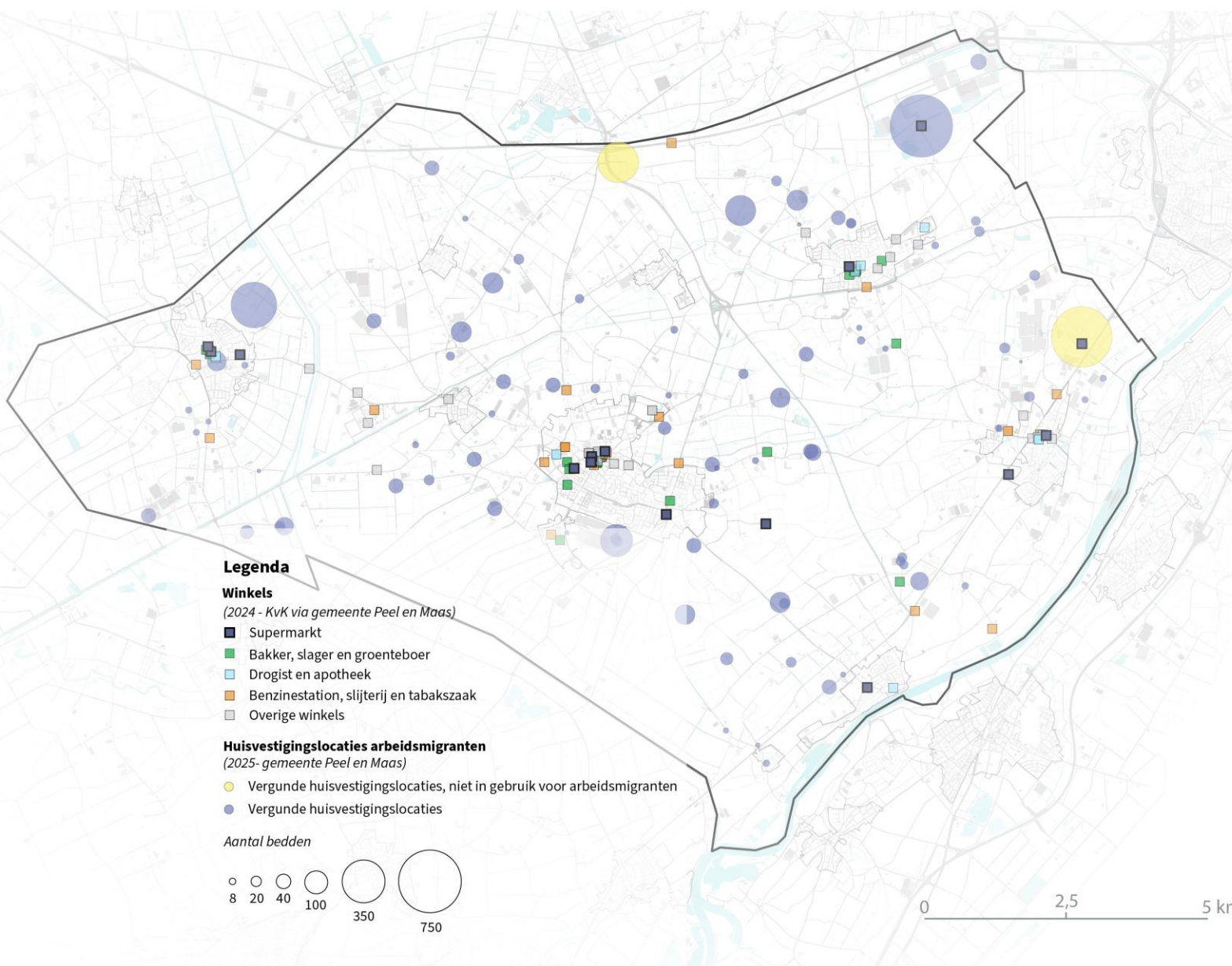
3.1.1 Winkels

In onderstaande kaart (figuur 2) presenteren we het aantal winkels in de gemeente Peel en Maas. We maken onderscheid naar de volgende categorieën: supermarkten, bakker, slager en groenteboer, drogist en apotheek, benzinestation, slijterij en tabakszaak, en overige winkels. Op de kaart zijn ook de vergunde huisvestingslocaties voor tijdelijk verblijf van arbeidsmigranten, zoals in figuur 1 gepresenteerd, afgebeeld om te zien hoe het aanbod van winkels zich verhoudt tot de locaties voor de huisvesting van tijdelijke arbeidsmigranten.¹⁸

¹⁷ Uittreksel KvK peildatum 31 oktober 2024 via datadam.

¹⁸ Volgens de contactfunctionaris arbeidsmigranten bieden verschillende huisvesters op regelmatige basis vervoer aan voor het doen van boodschappen.

Figuur 2. Winkels en huisvestingslocaties in gemeente Peel en Maas

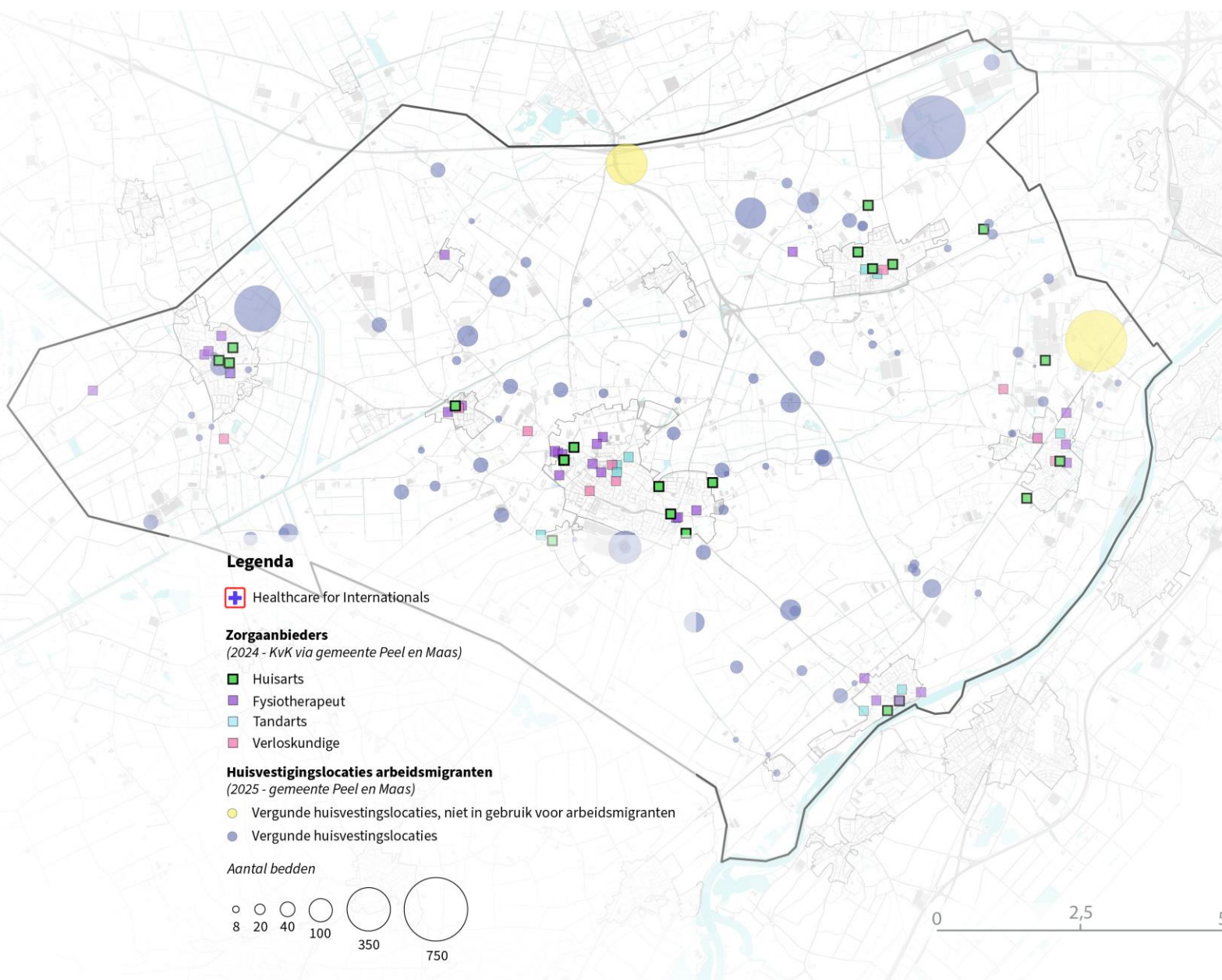
Op de kaart (figuur 2) is te zien dat de meeste winkels zich binnen of rondom de kernen bevinden, maar dat er tevens buiten de kernen aanbod is – bijvoorbeeld als het gaat om bakkers, slagers en/of groenteboeren. Dit geldt ook voor de benzinestations, slijterijen en/of tabakszaken en overige winkels. Supermarkten zijn met name binnen de grotere kernen gevestigd. In Panningen zijn de meeste supermarkten. In de kleinere kernen (Grashoek, Koningslust, Beringe, Egchel en Kesseleik) is geen supermarkt gevestigd. Gemeente Peel en Maas kent grotere supermarkten van de bekende ketens, zoals Lidl, Aldi, Plus, Jumbo en Coop – maar ook kleinere supermarkten zoals twee Poolse supermarkten (één in Meijel en één in Panningen) en een supermarkt gericht op mediterrane producten (in Panningen).

De grotere huisvestingslocaties voor tijdelijk verblijf van arbeidsmigranten zijn het dichtst gelegen nabij supermarkten en andere winkels in de kernen Maasbree en Meijel. De meest grootschalige huisvestingslocatie, in Maasbree, heeft ook een eigen supermarkt op het terrein. Rondom de winkels in Panningen zijn meerdere kleinere tot middelgrote huisvestingslocaties voor tijdelijke arbeidsmigranten.

3.1.2 Zorgvoorzieningen

In onderstaande kaart (figuur 3) presenteren we verschillende zorgaanbieders in gemeente Peel en Maas. We kijken hierbij naar huisartsen, fysiotherapeuten, tandartsen en verloskundigen. Op de kaart zijn net als bij de vorige kaart ook de vergunde huisvestingslocaties voor tijdelijke arbeidsmigranten weergegeven. Op de kaart geven we we ook de huisartsenpraktijk 'Healthcare for Internationals', een praktijk die gericht is op internationale werknemers en is gevestigd in Venlo. We kiezen ervoor om deze praktijk in het aanbod op te nemen, omdat de huisartsen praktijk relatief gezien dicht bij gemeente Peel en Maas is gelegen. Als het gaat om het in beeld brengen van het aanbod van (basis)voorzieningen in gemeente Peel en Maas, in relatie tot het arbeidsmigrantenvraagstuk, is dit een belangrijke aanbieder om mee te nemen.

Figuur 3. Zorgaanbieders en huisvestingslocaties in gemeente Peel en Maas, 2024

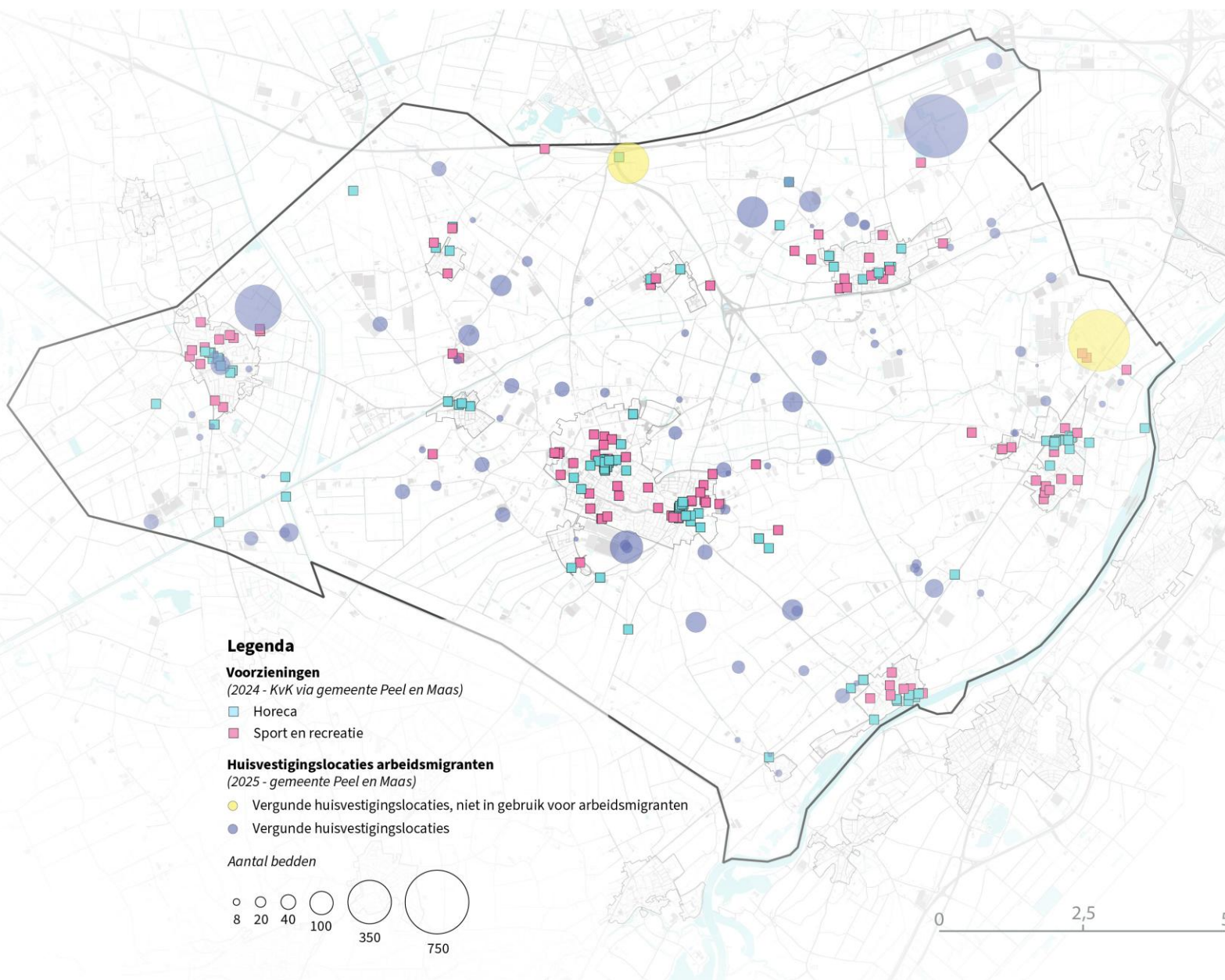

De kaart laat zien dat vrijwel alle huisartsen in of nabij de grotere kernen gevestigd zijn. In de kleinere Grashoek, Koningslust en Kesseleik is geen huisarts aanwezig. Ook voor de andere zorgaanbieders geldt dat deze met name in en rondom de grotere kernen gevestigd zijn. Kijken we naar de vergunde huisvestingslocaties voor tijdelijke arbeidsmigranten, dan zien we dat in een straal van een aantal kilometers verschillende huisartsen gevestigd zijn. Dit geldt in iets mindere mate voor huisvestingslocaties die in het buitengebied gelegen zijn.

3.1.3 Vrijetijdsvoorzieningen

In onderstaande kaart (figuur 3) presenteren we verschillende voorzieningen op het gebied van vrijetijdsbesteding in gemeente Peel en Maas. We hebben een indeling gemaakt naar horeca voorzieningen (restaurants, cafés en fastfoodaanbieders) en sport en recreatie.

Figuur 4. Vrijetijdsvoorzieningen en huisvestingslocaties in gemeente Peel en Maas, 2024

De kaart laat zien dat ook deze voorzieningen met name binnen de kernen gevestigd zijn. Alhoewel het aanbod in de grotere kernen groter is, is ook in de kleinere kernen aanbod van horeca en/of sport en recreatievoorzieningen aanwezig. De huisvestingslocaties voor tijdelijke arbeidsmigranten zijn in de meeste gevallen binnen een straal van een aantal kilometers gelegen naast diverse horeca of sport/recreatievoorzieningen.

3.2 Concluderend: locaties voor tijdelijk verblijf van arbeidsmigranten en voorzieningen geconfronteerd

De basisvoorzieningen van gemeente Peel en Maas zijn verspreid over de gemeente. In de Panningen zijn de meeste voorzieningen aanwezig.

Winkels bevinden zich met name in de grotere kernen. De kleinere kernen hebben geen supermarkt en weinig andere winkels. Inwoners van deze kernen dienen hun boodschappen te doen in een van de grotere kernen.

Kijken we naar het aanbod van zorgvoorzieningen dan zien we dat in zeven van de elf kernen een of meerdere huisartsen aanwezig zijn. Tandartsen, fysiotherapeuten en verloskundigen zijn meer verspreid over de verschillende kernen. Voorzieningen voor recreatie (horeca en sport) zijn verspreid over alle kernen. De voorzieningen bevinden zich met name in de woonkernen en niet in het buitengebied van de kern.

De grotere huisvestingslocaties voor arbeidsmigranten zijn vaak in het buitengebied van een kern gevestigd. Dit betekent dat de afstand van deze locaties tot voorzieningen relatief groter is. Toch zien we dat binnen een straal van een aantal kilometers met name supermarkten en huisartsen bereikbaar zijn. Dit geldt ook voor sport en horeca voorzieningen.

Geredeneerd vanuit de gemeente Peel en Maas ligt het centrum van Panningen, waar de meeste voorzieningen zijn gevestigd, verder af van de meeste grootschalige huisvestingslocaties voor arbeidsmigranten. Ter illustratie; de locatie in Maasbree, waar 750 arbeidsmigranten verblijven ligt ongeveer 10 kilometer van het centrum van Panningen af. In Maasbree zijn ook basisvoorzieningen, zoals figuur 2 laat zien. Deze locatie ligt ongeveer 7,5 kilometer van het centrum van Blerick (stadsdeel van Venlo) en ongeveer 10 kilometer van het centrum van Venlo af.

4 Wonen, werken en (samen)leven in Peel en Maas: Het perspectief van arbeidsmigranten

In dit hoofdstuk brengen we de leefsituatie van arbeidsmigranten in Peel en Maas in beeld en presenteren we kansen en knelpunten ten aanzien van het wonen, werken en (samen)leven. We maken onderscheid tussen de groep kort-verblijvende arbeidsmigranten en andere bewoners van accommodaties voor kortverblijf enerzijds en anderzijds arbeidsmigranten die zich hebben gevestigd in gemeente Peel en Maas. Het hoofdstuk is gebaseerd op een groepsgesprek en een vragenlijstonderzoek.

4.1 Ervaringen van zich in Peel en Maas gevestigde arbeidsmigranten

In een groepsgesprek met 5 inwoners van Peel en Maas die als arbeidsmigrant met een Poolse achtergrond naar Limburg zijn gekomen, hebben we stap voor stap hun migratiereis van het thuisland naar hun huidige situatie in Nederland besproken. Hoe was het om naar Nederland te komen, waar liep/loopt men tegenaan (op het gebied van wonen, werken, (samen)leven en voorzieningen), hoe ziet hun leven er nu uit en wat zijn behoeften en suggesties voor verbetering voor de gemeente ten aanzien van het wegwijs worden in een nieuwe omgeving. Het gesprek van 2 uur vond plaats aan het begin van de avond op het gemeentehuis van Peel en Maas. De voertaal was Nederlands. De contactfunctionaris arbeidsmigranten was aanwezig om eventueel te vertalen van het Pools naar het Nederlands en andersom. Na afloop is er samen gegeten en hebben de deelnemers met elkaar nagepraat. De deelnemers zijn via contacten van de contactfunctionaris arbeidsmigranten van de gemeente geworven; voor het gesprek waren 7 mensen uitgenodigd, 2 mensen hebben afgezegd. Het gesprek werd geleid door 2 onderzoekers van Het PON & Telos.

Huidige situatie en terugkijken naar de eerste tijd in Nederland

De 5 deelnemers aan het groepsgesprek, vier vrouwen en een man, hebben hun weg in Nederland inmiddels gevonden. Ze komen oorspronkelijk uit Polen en zijn tussen de 25 en 41 jaar (een van de deelnemers wilde niet zeggen hoe oud ze is). Het aantal jaren dat de deelnemers voor het eerst naar Nederland kwamen varieert van 20 jaar geleden tot 4 jaar geleden. Ze hebben allemaal inmiddels een partner en kinderen en zijn van plan in Nederland te blijven wonen. Een van hen heeft een Nederlandse partner, de anderen hebben een Poolse partner. Ze hebben met hun gezin (partner en kinderen) een woning in een van de kernen van Peel en Maas, bij 2 van de 5 deelnemers woont ook een familielid (broer) in. Vier van de vijf hebben werk, een van de deelnemers is recent gestopt met werken om voor de kinderen te zorgen. Ze hebben Nederlands geleerd, hun kinderen gaan naar school of de kinderopvang, ze hebben contacten met de bureaus en een aantal doet vrijwilligerswerk. Ze kennen veel andere mensen uit Polen die hier wonen en een aantal brengt de kinderen naar activiteiten van de Poolse school.

In het onderstaande verhaal van een van de deelnemers, die ze per mail deelden met de onderzoekers, blikt ze terug op haar ervaringen als internationale werknemer in Nederland en wat het voor haar betekende om een leven op te bouwen in een nieuw land:

Ik begon 17 jaar geleden als schoonmaakster bij een huisvestingsaccommodatie voor arbeidsmigranten, maar had het geluk dat ik mij kon ontwikkelen en doorgroeien. Dankzij mijn doorzettingsvermogen en harde werk ben ik nu, sinds 5 jaar, coördinator bij hetzelfde bedrijf. Dit laat zien dat, ondanks de moeilijkheden, het in Nederland mogelijk is om succes te behalen als je niet opgeeft en de kansen grijpt die dit land biedt.[...] Vroeger, 20 jaar geleden, was alles moeilijker. Mensen vertrokken naar Nederland "op de gok", zonder zekerheid over wat hen te wachten stond. Er was nauwelijks toegang tot informatie – je kon geen werkgever of arbeidsomstandigheden controleren, en er waren geen online recensies over uitzendbureaus. De meeste mensen kwamen via kennissen of krantenadvertenties aan werk. Als er iets misging, stond je er helemaal alleen voor, zonder hulp en zonder snelle communicatie met je familie. Het gemis van familie was het moeilijkste. Nu hebben we WhatsApp, Messenger en videogesprekken, maar destijds was contact met dierbaren een enorme uitdaging. [...] Tegenwoordig is de situatie heel anders. Het internet heeft alles veranderd – we kunnen werkgevers controleren, recensies van uitzendbureaus lezen, huisvesting vinden en lid worden van Poolse Facebook-groepen waar landgenoten advies delen. Er is meer toegang tot informatie en hulp wanneer iets misgaat. [...] Iedereen die naar Nederland is gekomen, heeft zijn eigen verhaal – vol uitdagingen, maar ook vol successen en momenten van trots. Je zou er uren over kunnen praten, want er is in die 20 jaar echt veel veranderd, zowel in het leven van Polen hier als in Nederland zelf. Eén ding is zeker – ondanks alle moeilijkheden hebben velen van ons hier een kans gekregen en een nieuw thuis gevonden. (A., vrouw, 41 jaar, woont sinds 2008 in Peel en Maas, bron: email aan de onderzoekers, 12-2-2025)

Wonen

Een van de deelnemers vertelt over zijn eerste tijd in Nederland. Toen B. net in Nederland was, in 2011, woonde hij in een slechte woning op een vakantiepark in Brabant, via het uitzendbureau. Hij woonde hier met 8 mensen in een huis dat bestemd was voor 4 mensen. Het huis had een lekkage. De dichtstbijzijnde winkel was 8 km verder. Hij had geen eigen vervoer behalve een fiets of de mogelijkheid om te lopen. Vanuit het vervoer voor het werk was er 1 keer per week een stop bij de winkel georganiseerd. Na een paar maanden kreeg hij beter werk en verhuisde hij via het uitzendbureau naar een grotere en beter onderhouden woning. Hij heeft nog steeds vrienden uit die tijd. Meer dan de helft van hen verblijft nog in Nederland.

Meerdere deelnemers geven aan dat het lastig is om een eigen woning te vinden; een van hen zegt dat dat ook geldt voor de Nederlanders. Toch hebben 3 van de 5 deelnemers in vrij korte tijd een huurwoning kunnen krijgen via woningcorporatie Wonen Limburg. Een

deelnemer vertelt dat ze bij de bezorgdienst waar ze werkt alleen een vast contract kan krijgen als je eigen huisvesting hebt. Doorgroei van logies naar een eigen woning wordt als lastig ervaren. Woningen zijn duur en het aanbod is beperkt. Zonder partner kun je niets kopen. Logiesgebouwen zijn alleen toegankelijk via de werkgever. Als je elders werk hebt kun je niet (meer) in de logies terecht. Ook kun je in de logiesgebouwen alleen zonder kinderen en zonder dieren verblijven.

Voorzieningen

De deelnemers aan het groepsgesprek zijn tevreden over het aanbod en openingstijden van winkels in Peel en Maas. Over het algemeen gaan ze naar de reguliere supermarkten in Peel en Maas. Voor specifieke producten gaan ze naar de Poolse winkel. Soms gaan ze naar Duitsland omdat producten daar goedkoper zijn. De kinderopvang is goed, maar de wachttijden voor opvang zijn wel een probleem. Ze zijn ook tevreden over de specialisten in het ziekenhuis. Over de huisartsenzorg zijn ze erg ontevreden. De huisartsenzorg in het thuisland is anders dan in Nederland. De deelnemers aan het groepsgesprek geven aan dat het moeilijk is om een arts te zien, artsen terughoudend zijn om medicatie te geven en ze zich niet serieus genomen voelen. Een alternatief voor hen is het bezoeken van een arts in het thuisland, waar ze meer vertrouwen in hebben.

Taal

Alle deelnemers geven aan dat beheersing van de Nederlandse taal belangrijk is. Een aantal deelnemers geeft aan dat het niet spreken van Nederlands tot problemen leidt. Een deelnemer vertelt dat ze de eerste jaren alleen met Poolse mensen werkte en geen Nederlands sprak. Een andere deelnemer vertelt dat hij in het begin van zijn verblijf alleen Engels nodig had op de werkvloer waardoor er voor hem geen noodzaak was om Nederlands te leren. Een andere deelnemer vertelt dat ze al heel snel na aankomst in Nederland met het leren van de taal begon; op haar werk werd Nederlands gesproken, en vult ze aan, vooral als je kinderen hebt, moet je wel Nederlands leren. Een andere deelnemer vertelt dat haar kind op school werd uitgelachen dat zijn moeder geen Nederlands sprak, dat raakte de deelnemer zodanig dat ze Nederlands is gaan leren. De deelnemers volg(d)en een taal cursus of gaan naar een taalcafé in Peel en Maas. Een deelnemer volgde taallessen via de bibliotheek in Panningen én de bibliotheek in Maasbree. De cursus was voor haar gratis en werd betaald door gemeente Peel en Maas. Een andere deelnemer kreeg, nadat ze werkloos was geworden, de mogelijkheid taallessen te volgen in Horst. Hiervoor betaalde ze zelf een geringe bijdrage. Een deelnemer merkt nog op dat het taalcafé in Panningen in de ochtend is. Dit is geen goed moment omdat mensen dan aan het werk zijn. Doordat het aanbod divers is en de wijze van financiering verschillend maakt het aanbod onoverzichtelijk.

Wegwijs worden in Peel en Maas

Over het algemeen denken de deelnemers dat de formele informatiekanalen waar men terecht kan voor informatie over wonen, zorg, welzijn, werken en financiën niet goed bekend zijn bij arbeidsmigranten. Het is van het toeval afhankelijk, mede ook op basis van wie je kent, over welke informatie je tot je beschikking hebt (bijvoorbeeld voor een taal cursus of de Poolse school). Schriftelijke informatie wordt niet of slecht gelezen, is de ervaring van een van de deelnemers. Persoonlijk contact is noodzakelijk om mensen te

informereren over de mogelijkheden die er zijn. De meeste deelnemers geven aan dat zij via contacten met andere Poolse mensen hun informatie via-via ontvangen.

Op de vraag hoe internationale werknemers kunnen worden geholpen door de gemeente geven de deelnemers aan dat de eerste stap het aanbieden van een taalcursus (gratis of goedkoop) is en een coach die je eigen taal spreekt. Ook werkgevers zouden volgens hen opties en aanbod moeten kennen en arbeidsmigranten bij vragen doorverwijzen naar de juiste instanties.

4.2 Ervaringen van shortstay arbeidsmigranten en bewoners van accommodaties voor kortverblijf

Middels een vragenlijstonderzoek hebben we de leefsituatie en ervaringen van arbeidsmigranten die tijdelijk in de gemeente Peel en Maas verblijven of van personen die de huisvestingslocaties voor tijdelijke arbeidsmigranten verblijven in beeld gebracht. Dit betreft de groep waarvoor de beleidsregel van 10% in het huidige huisvestingsbeleid voor arbeidsmigranten (sinds oktober 2023) is opgesteld. Via een online vragenlijst, uitgezet in zes verschillende talen, hebben we gevraagd naar de woonsituatie, werksituatie, het gebruik van voorzieningen en de mate van tevredenheid van deze voorzieningen en het leven in het algemeen in Peel en Maas.

4.2.1 Respons

De werving van deelnemers aan de vragenlijst lag in handen van de gemeente Peel en Maas. De vragenlijst is verspreid op huisvestingslocaties voor tijdelijk verblijf van arbeidsmigranten in Peel en Maas. Om te bepalen of een respondent tot de doelgroep van shortstay arbeidsmigranten en bewoners van accommodatie voor kortverblijf voor arbeidsmigranten behoort, hebben we een controlevraag over de woonsituatie opgenomen. We hebben respondenten opgenomen als ze hebben aangegeven te verblijven in;

- een huisvestingslocatie voor internationale werknemers (zoals Work&Stay, United Homes);
- in een accommodatie op het eigen terrein bij de werkgever;
- in een huis/appartement in een woonwijk - samen met andere arbeidsmigranten;
- in een hotel/pension/AirBnB/B&B.

In dit onderzoek zijn ook personen met een Oekraïense nationaliteit opgenomen. Van deze groep kunnen we niet vaststellen of het primaire migratiemotief werk of de huidige oorlog is.

Uiteindelijk hebben we de resultaten van **84 respondenten** kunnen analyseren. Dit aantal respondenten is te laag om betrouwbare uitspraken te kunnen doen over de gehele groep arbeidsmigranten die op dit moment tijdelijk in gemeente Peel en Maas verblijven. Met dit aantal kunnen we wel een gedegen eerste beeld geven van de ervaringen van arbeidsmigranten die tijdelijk in de gemeente verblijven of van personen die verblijven in een huisvestingslocatie voor tijdelijke arbeidsmigranten. Voor meer informatie over de opzet van het onderzoek en de achtergrondkenmerken van de respondenten verwijzen we naar Bijlage A Onderzoeksverantwoording.

De resultaten van het onderzoek presenteren we in tabellen en figuren, in aantallen en percentages. De 'N' staat voor het aantal respondenten dat de vraag heeft ingevuld. Door afronding tellen de percentages niet altijd tot 100% op.

4.2.2 Woonsituatie

We hebben respondenten gevraagd om hun woonsituatie te beschrijven en aan te geven in welke kern in gemeente Peel en Maas zij woonachtig zijn. Acht op de tien respondenten (79%) zijn woonachtig in Maasbree (zie tabel 1). Verder woont 14% van de respondenten in Kessel. Daarnaast wonen enkelen in de andere delen van de gemeente. De meeste respondenten wonen op een huisvestingslocatie voor internationale werknemers (80%), gevolgd door een locatie op het eigen terrein van de werkgever (13%) (zie tabel 2). Enkele respondenten wonen samen met andere arbeidsmigranten in een huis of appartement in een woonwijk of verblijven in een hotel.

Tabel 4. In welke woonplaats in de gemeente Peel en Maas woon je? (n=84)

	N	%
Maasbree	66	79
Kessel	12	14
Meijel	3	4
Panningen	2	2
Grashoek	1	1

Tabel 5. Omschrijving woonsituatie (n=84)

	N	%
Huisvestingslocatie voor internationale werknemers (zoals Work & Stay en United Homes)	67	80
Op eigen terrein bij mijn werkgever	11	13
In een huis/appartement in een woonwijk – samen met andere arbeidsmigranten	4	5
In een hotel/pension/AirBnB/B&B	2	2

In onderstaande tabel (tabel 6) hebben we het aantal arbeidsmigranten per type huisvestingslocatie naar kern weergegeven. Hierin is te zien dat in Maasbree de meeste respondenten wonen in een huisvestingslocatie voor arbeidsmigranten. De respondenten die op het eigen terrein van de werkgever wonen, wonen grotendeels in Kessel.

Tabel 6. Aantal arbeidsmigranten in aantallen per type huisvestingslocatie naar kern

	Maasbree	Meijel	Panningen	Grashoek	Kessel
Huisvestingslocatie voor internationale werknemers (zoals Work & Stay en United Homes)	63	3	1	0	0
Op eigen terrein bij mijn werkgever	0	0	1	1	9
In een huis/appartement in een woonwijk – samen met andere arbeidsmigranten	1	0	0	0	3
In een hotel/pension/AirBnB/B&B	2	0	0	0	0

De meeste respondenten verblijven op het moment van invullen van de vragenlijst minder dan 18 maanden op de woonlocatie. Onder deze groep verschilt de verblijfsduur; 14% verblijft op het moment van invullen van de vragenlijst minder dan 4 weken op de woonlocatie, 29% verblijft op dat moment tussen de 1 en 4 maanden en 35% verblijft hier tussen de 4 en 18 maanden (zie tabel 3). Daarnaast geeft ook een kwart (23%) van de respondenten aan langer dan 18 maanden te verblijven op de woonlocatie. Het is mogelijk dat respondenten al eerder op deze locatie, of op een andere locatie in of buiten gemeente Peel en Maas in een tijdelijke accommodatie hebben verbleven. We hebben daarom ook gevraagd naar het jaartal waarin men voor het eerst naar Nederland kwam om te werken.

Tabel 7. Verblijfsduur op dit moment, op deze locatie (n=84)

	N	%
Ik verblijf hier nu minder dan 4 weken	12	14
Ik verblijf hier nu tussen de 1 en 4 maanden	24	29
Ik verblijf hier nu tussen de 4 en 18 maanden	29	35
Ik verblijf hier nu langer dan 18 maanden	19	23

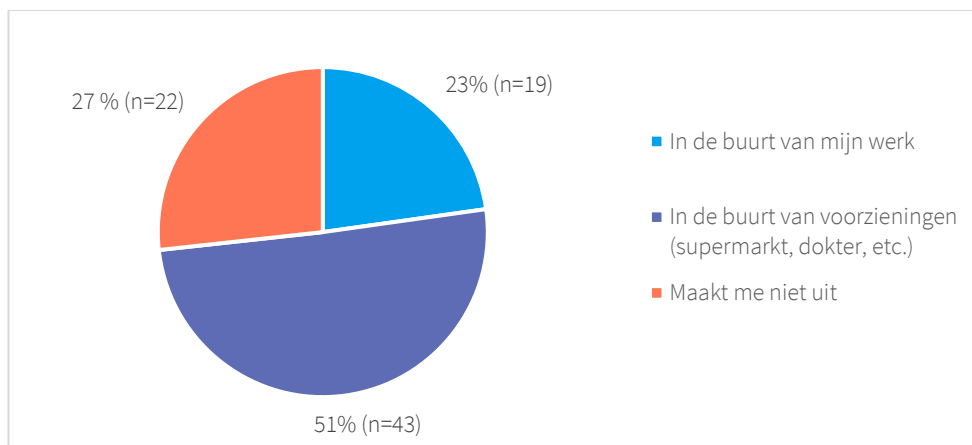
Tabel 8. Voor het eerst naar Nederland gekomen om te werken, in jaar (n=84)

	N	%
In 2024	24	29
In 2023	15	18
In 2021 of 2022	11	13
Van 2010 tot en met 2020	23	27
Eerder dan 2010	3	4
Onbekend	8	10

Ongeveer de helft van de respondenten (47%) is in 2024 of 2023 voor het eerst naar Nederland gekomen om te werken (zie tabel 4). Voor 13% geldt dat zij in 2021 of 2022 voor het eerst naar Nederland zijn gekomen. Ruim een kwart (27%) is tussen 2010 en 2020 voor

het eerst naar Nederland gekomen en enkele respondenten (4%) zijn al eerder naar Nederland gekomen. Van 10% weten we dit niet omdat zij deze vraag niet hebben ingevuld.

Figuur 5. Voorkeur woonsituatie; Ik woon het liefst.. (%) (n=84)

We hebben gevraagd waar respondenten het liefst zouden wonen als zij mochten kiezen; de helft van de respondenten (51%) geeft er de voorkeur in de buurt van voorzieningen te willen wonen. Iets minder dan een kwart (23%) wil in de buurt van hun werk wonen en iets meer dan een kwart (27%) maakt het niet uit.

4.2.3 Werksituatie

Tabel 9. Beschrijving huidige werksituatie, ik werk... (n=84)

	N	%
Via een Nederlands uitzendbureau	51	61
Via een uitzendbureau uit het land van herkomst	13	16
Via een tijdelijk contract bij een bedrijf	10	12
Via een vast contract bij een bedrijf	5	6
Op dit moment niet en ik ben werkzoekend	3	4
Op dit moment niet en ik ben niet werkzoekend	2	2

De meeste respondenten werken via een uitzendbureau; de meeste respondenten (61%) werken via een Nederlands uitzendbureau. Eén op de zeven (16%) werkt via een uitzendbureau uit het land van herkomst. Bijna een op de vijf respondenten (18%) werken via een contract bij een bedrijf; 12% via een tijdelijk contract en 6% via een vast contract. Op het moment van het invullen van de vragenlijst had 6% geen werk en 2% was ook niet werkzoekend.

Om inzicht te krijgen in de werksituatie hebben we de volgende vragen voorgelegd aan de respondenten die momenteel werken.

Tabel 10. Welke plaats werk je momenteel? (n=79)

	N	%
Ik werk in een plaats buiten de gemeente Peel en Maas	49	62
Maasbree	14	18
Kessel	7	9
Baarlo	4	5
Meijel	1	1
Panningen	1	1
Helden	1	1
Beringe	1	1
Grashoek	1	1

Het grootste deel van de respondenten (62%) geeft aan buiten de gemeente Peel en Maas te werken. Binnen de gemeente Peel en Maas is het grootste deel werkzaam in Maasbree (18%), Kessel (9%) en Baarlo (5%). In de rest van de gemeente zijn nauwelijks respondenten werkzaam, 1% per deel van de gemeente.

Tabel 11. In welke sector werk je? (n=79)

	N	%
Industrie	28	35
Land- en tuinbouw	20	25
Logistiek en distributie	13	16
Installatie en bouw	2	3
Transport	2	3
Kantoor en administratie	2	3
Schoonmaak	1	1
Anders	11	14

Respondenten zijn het vaakst werkzaam in de industrie (35%), land- en tuinbouw (25%) en logistiek en distributie (16%). 14% geeft aan in een andere sector werkzaam te zijn.

Tabel 12. Hoe ga je naar je werk? meerdere antwoorden zijn mogelijk (n=79)

	N	%
Met een busje/auto van het werk	58	73
Met de fiets	10	13
Te voet	7	9
Met mijn eigen auto	4	5
Met het openbaar vervoer	2	3
Met de fatbike/elektrische fiets	1	2
Met de scooter/brommer/motor	0	0
Met de auto van een collega/huisgenoot	0	0

De meeste respondenten gaan met een busje of auto van het werk naar hun werk (73%). Een kleiner aandeel gaat (ook) met de fiets (13%) en/of te voet (9%). Enkele respondenten gaan (ook) met hun eigen auto of het openbaar vervoer. Een enkeling gaat op een

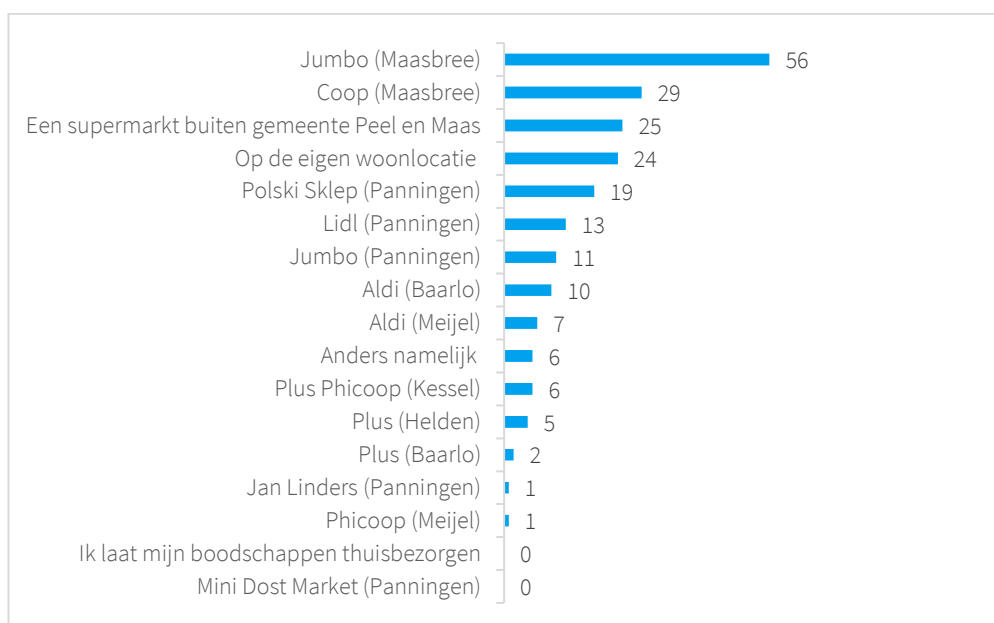
fatbike/elektrische fiets. Geen van de respondenten gebruikt een scooter/brommer/motor of auto van een collega of huisgenoot hiervoor.

4.2.4 Gebruik van voorzieningen

We hebben de respondenten verschillende vragen voorgelegd over het gebruik van voorzieningen in de gemeente Peel en Maas.

Supermarkt, winkels en verzorging

Figuur 6. Waar ga je naar de supermarkt? Meerdere antwoorden zijn mogelijk (%) (n=84)

De meeste respondenten gaan naar de supermarkt Jumbo in Maasbree (56%) en/of Coop in Maasbree (29%) (zie figuur 6). Dit is mogelijk te verklaren vanuit het gegeven dat de meeste respondenten ook woonachtig zijn in Maasbree.

Een kwart (25%) van de respondenten doet (ook) boodschappen buiten Peel en Maas. Eerder zagen we dat het grootste aandeel van de werkende respondenten (62%) buiten Peel en Maas werkt. Het is aannemelijk dat zij (ook) daar de supermarkt bezoeken.

Eveneens een kwart (24%) van de respondenten doet (ook) boodschappen op de eigen woonlocatie. De meeste respondenten (80%) verblijven op een locatie voor internationale werknemers. Enkele locaties beschikken over een eigen supermarkt. De Poolse supermarkt in Panningen wordt door 19% van de respondenten bezocht, de Lidl in Panningen door 13% en de Jumbo in Panningen door 11%. De andere supermarkten worden door 10% of minder van de respondenten bezocht. Geen van de respondenten laten hun boodschappen thuis bezorgen of bezoeken de Mini Dost Market in Panningen.

Tabel 13. Hoe vaak ga je naar de supermarkt? (n=84)

	N	%
Meerdere keren per dag	3	4
1 keer per dag	4	5
3 tot 6 keer per week	11	13
1 tot 2 keer per week	53	63
Minder dan 1 keer per week	13	16

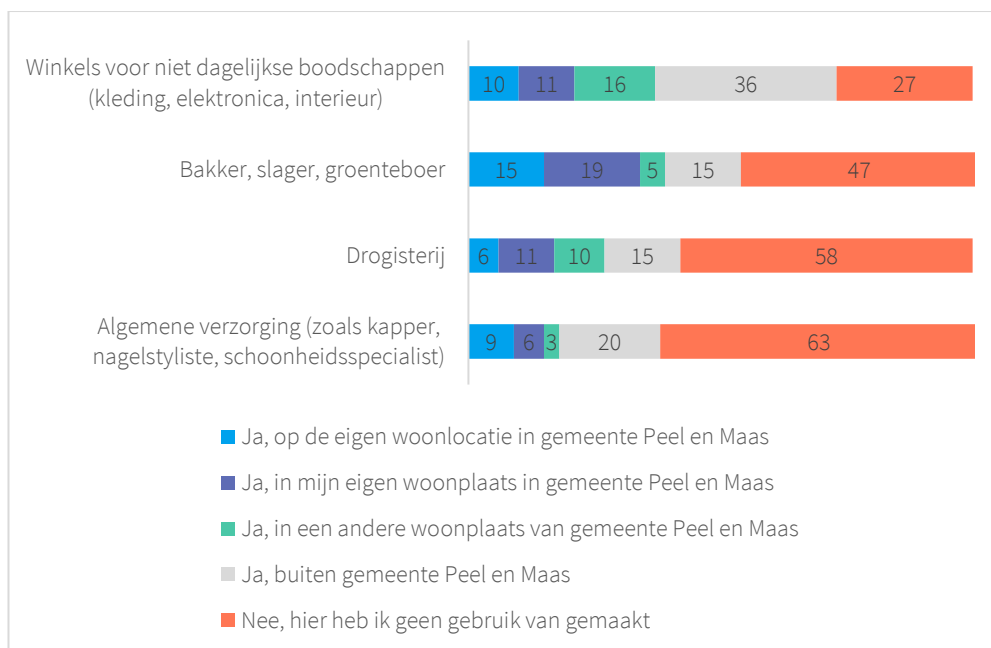
De meeste respondenten gaan 1 à 2 keer per week naar de supermarkt (63%). 16% gaat 1 tot 2 keer per week, 13% 3 tot 6 keer per week en 8% dagelijks.

Tabel 14. Hoe ga je naar de supermarkt? Meerdere antwoorden zijn mogelijk (n=84)

	N	%
Met een busje/auto van het werk	38	45
Met de fiets	28	33
Met mijn eigen auto	20	24
Te voet	19	23
Met de auto van een collega/huisgenoot	8	10
Met het openbaar vervoer	7	8
Met de fatbike/elektrische fiets	1	1
Met de scooter/brommer/motor	0	0
Anders	2	2

De meeste respondenten gaan met een busje of auto van het werk naar de supermarkt (45%) en/of met de fiets (33%), en/of met hun eigen auto (24%) en/of te voet (24%). Een op de tien respondenten (10%) gebruikt een auto van een collega of huisgenoot om naar de supermarkt te gaan en 8% het openbaar vervoer. Een enkeling gebruikt hiervoor een fatbike of elektrische fiets. Geen van de respondenten gebruikt een scooter/brommer/motor om naar de supermarkt te gaan, twee respondenten geven aan (ook) op een andere manier naar de supermarkt te gaan.

Figuur 7. Maak je gebruik van onderstaande voorzieningen? En zo ja, waar? (%) (N=81)

De bakker, slager en groenteboer wordt door 38% van de respondenten in gemeente Peel en Maas bezocht. 15% bezoekt hen buiten gemeente Peel en Maas en bijna de helft (47%) niet. Eveneens ruim een derde van de respondenten (37%) bezoekt winkels voor niet dagelijkse boodschappen (zoals kleding, elektronica en interieur) in gemeente Peel en Maas, een vergelijkbaar aandeel (36%) gaat hiervoor naar een andere gemeente. Ruim een kwart (27%) maakt geen gebruik van dit aanbod.

Ruim een kwart (27%) maakt wel eens gebruik van een drogisterij in gemeente Peel en Maas, 15% doet dit in een andere gemeente en 58% niet. Voor aanbieders van algemene verzorging (zoals een kapper, nagelstyliste of schoonheidsspecialist) geldt dat 17% hier wel eens gebruik van maakt in gemeente Peel en Maas, 20% in een andere gemeente en 63% hier geen gebruik van maakt.

Zorgvoorzieningen

Tabel 15. Heb je hier wel eens gebruik gemaakt van deze voorzieningen? (n=84)

	%				
	Ja, in eigen woonplaats in gemeente Peel en Maas	Ja, in een andere woonplaats in gemeente Peel en Maas	Ja, buiten de gemeente Peel en Maas	Ja, in mijn thuisland	Nee, hier heb ik geen gebruik van gemaakt
Apotheek	12	5	12	14	57
Tandarts	10	1	10	17	63
Huisarts	5	2	17	13	63
Maatschappelijk werk	5	0	2	6	87
Fysiotherapeut	2	1	2	7	87
Verloskundige	2	1	0	5	92

Kijken we naar het gebruik van zorgvoorzieningen, dan zien we dat respondenten het vaakst gebruik hebben gemaakt van de apotheek (17%) en de tandarts (11%) in gemeente Peel en Maas. 7% heeft wel eens gebruik gemaakt van een huisarts in Peel en Maas. Van maatschappelijk werk, fysiotherapeut en verloskundige wordt in mindere mate gebruik gemaakt. Zowel binnen als buiten de gemeente Peel en Maas.

Buiten gemeente Peel en Maas hebben respondenten het vaakst gebruik gemaakt van de huisarts (17%). Ruim één op de tien (12%) heeft gebruik gemaakt van een apotheek die buiten gemeente Peel en Maas gevestigd is en 10% van een tandarts.

Kijken we naar het gebruik van zorgvoorzieningen in het thuisland, dan zien we dat respondenten het vaakst gebruik maken van de tandarts (17%), gevolgd door de apotheek (14%) en de huisarts (13%).

Doelgroep-specifieke voorzieningen

We hebben de respondenten gevraagd in hoeverre zij gebruik hebben gemaakt van diverse voorzieningen die gericht zijn op arbeidsmigranten of aanbod hebben dat zich op arbeidsmigranten richt. Ze zijn ook gevraagd in hoeverre ze zijn geholpen door het gebruik van de desbetreffende voorziening. Respondenten konden ook aangeven of zij wel of niet bekend zijn met de voorziening.

Tabel 16. Heb je wel eens gebruikt gemaakt van de volgende voorzieningen? (n=84)

	%			
	Ja ik heb hier gebruik van gemaakt, en ben hiermee geholpen	Ja ik heb hier gebruik van gemaakt, maar ik ben hier niet mee geholpen	Ik ken dit wel, maar heb er (nog) geen gebruik van gemaakt	Ik ken dit niet
Healthcare 4 internationals Venlo	19	4	27	50
Gemeentehuis in Panningen	15	2	30	52
Informatiepunt voor arbeidsmigranten	6	0	24	70
Wegwijzer in Panningen	4	0	18	79
Roemeens informatiepunt Venlo	2	1	13	83
Stichting Barka	2	1	18	79
Juridisch loket Venlo	2	0	23	75
Informatie app MYinfoNL	2	0	24	74

Bijna een kwart (23%) van de respondenten heeft gebruik gemaakt van Healthcare 4 internationals (H4i), een meertalige huisartsenpraktijk voor buitenlandse patiënten, gevestigd in Venlo. 17% heeft gebruik gemaakt van het gemeentehuis in Panningen. Van de andere voorzieningen hebben relatief weinig respondenten gebruik gemaakt (6% of minder).

Het valt op dat veel respondenten niet bekend zijn met deze voorzieningen. De helft van de respondenten is niet bekend met H4i (50%) en met het gemeentehuis in Panningen (52%). Drie kwart van de respondenten of meer is niet bekend met de andere voorzieningen.

Vrijetijdsvoorzieningen

We hebben voor verschillende voorzieningen waar mensen in hun vrijetijd gebruik van kunnen maken gevraagd in hoeverre zij hier gebruik van maken. Ook hebben we gevraagd waar, op welke locatie of woonplaats, ze hier gebruik van maken.

Tabel 17. Maak je gebruik van onderstaande voorzieningen? En zo ja, waar? (N=81)

	%				
	Ja, op de eigen woonlocatie in gemeente Peel en Maas	Ja, in mijn eigen woonplaats in gemeente Peel en Maas	Ja, in een andere woonplaats van gemeente Peel en Maas	Ja, buiten gemeente Peel en Maas	Nee, hier heb ik geen gebruik van gemaakt
Snackbar, lunchroom, restaurant	5	7	9	27	52
Uitgaansgelegenheid zoals café, discotheek, club	2	2	6	23	65
Religieuze plek zoals kerk of moskee	6	7	4	11	72
Sportschool /sportfaciliteiten	12	0	6	6	75
Culturele voorziening zoals bioscoop, museum en theater	2	1	1	12	83
Vrijetijdsvereniging zoals sportclub of culturele vereniging (zoals muziek, toneel)	4	1	4	5	86
Buurthuis	5	0	2	6	86
Bibliotheek	7	0	4	2	86

Ruim een kwart (27%) van de respondenten bezoekt wel eens een snackbar, lunchroom of restaurant buiten gemeente Peel en Maas, 21% maakt hier gebruik van in gemeente Peel en Maas. De helft (52%) van de respondenten maakt hier geen gebruik van.

Bijna een kwart (23%) van de respondenten bezoekt wel eens een uitgaansgelegenheid buiten gemeente Peel en Maas, 11% maakt hier gebruik van in gemeente Peel en Maas. Bijna twee derde (65%) maakt hier geen gebruik van.

17% van de respondenten maakt gebruik van een religieuze plek in gemeente Peel en Maas, 11% maakt hier gebruik van buiten gemeente Peel en Maas. Zeven op de tien respondenten (72%) maken hier geen gebruik van.

De andere vrije tijds voorzieningen worden in nog mindere mate gebruikt. Drie kwart of meer van de respondenten maakt hier geen gebruik van. Sportfaciliteiten worden het vaakst gebruikt op de eigen woonlocatie (12%), culturele voorzieningen buiten gemeente Peel en Maas (12%).

Tabel 18. Maak je gebruik van onderstaande voorzieningen? En zo ja, waar? (N=81)

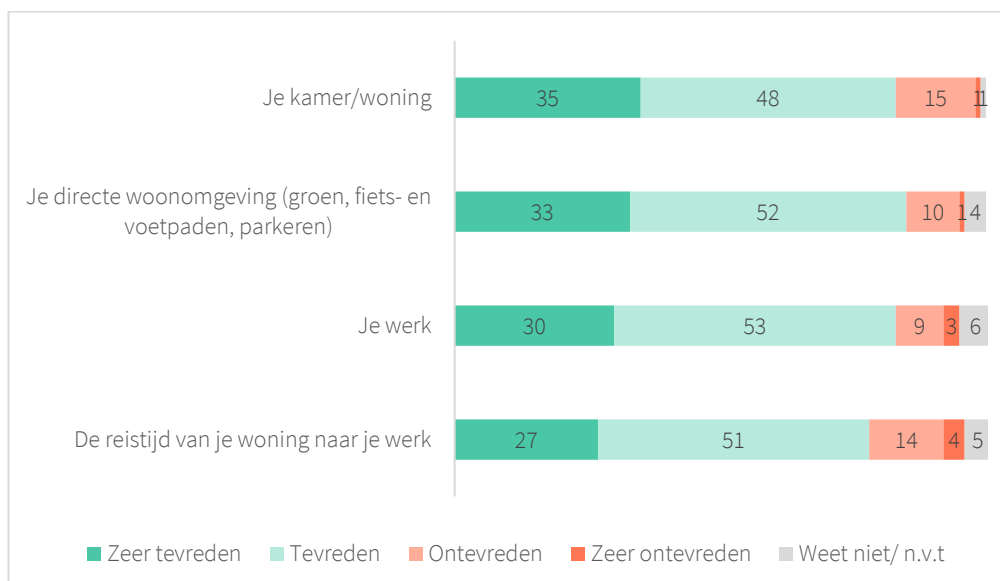
	%				
	Ja, op de eigen woonlocatie in gemeente Peel en Maas	Ja, in mijn eigen woonplaats in gemeente Peel en Maas	Ja, in een andere woonplaats van gemeente Peel en Maas	Ja, buiten gemeente Peel en Maas	Nee, hier heb ik geen gebruik van gemaakt
Sportschool /sportfaciliteiten	12	0	6	6	75
Vrijtijdsvereniging zoals sportclub of culturele vereniging (zoals muziek, toneel)	4	1	4	5	86
Culturele voorziening zoals bioscoop, museum en theater	2	1	1	12	83
Snackbar, lunchroom, restaurant	5	7	9	27	52
Uitgaansgelegenheid zoals café, discotheek, club	2	2	6	23	65
Buurthuis	5	0	2	6	86
Bibliotheek	7	0	4	2	86
Religieuze plek zoals kerk of moskee	6	7	4	11	72

Voorzieningen die worden gemist

We hebben gevraagd of men op dit moment voorzieningen mist. Een groep van 13 personen geeft aan voorzieningen te missen. Zij noemen onder andere huurhuizen, een winkel met producten van het thuisland, een winkel in de buurt van de verblijfplaats, huisarts in de buurt van de verblijfplaats en fitnessruimte in de buitenlucht. Het vaakst noemen zij het gemis van openbaar vervoer in de buurt van werk en de locatie waar zij gehuisvest zijn.

4.2.5 Tevredenheid met wonen, werken en voorzieningen

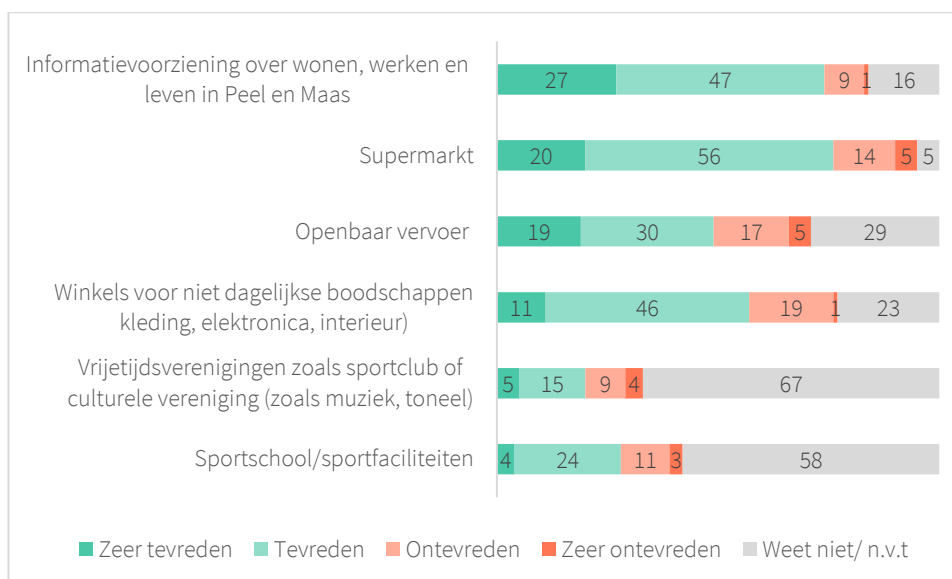
Figuur 8. Tevredenheid met... (%) (n=81)

Veruit de meeste respondenten zijn (zeer) tevreden met hun woning (83%) en woonomgeving (85%). Dit geldt ook voor hun werk; 83% is (zeer) tevreden en voor de reistijd van hun woning naar hun werk (78%) is zeer tevreden.

Een klein deel (16%) is (zeer) ontevreden met de woning en 11% met de woonomgeving. 11% is (zeer) ontevreden met hun werk en 17% met de reistijd van hun woning naar hun werk.

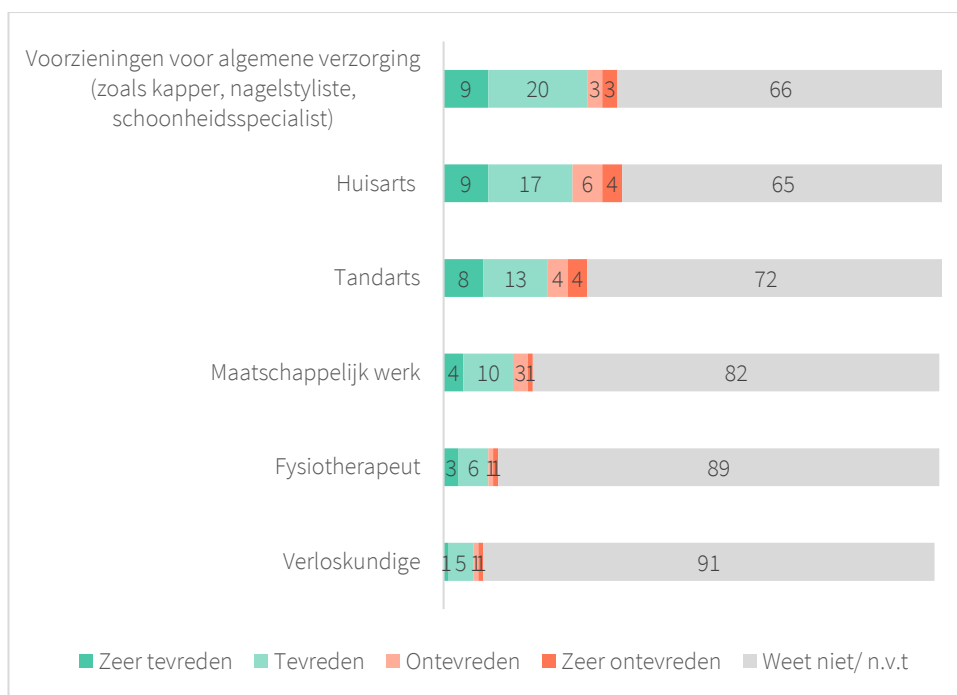
Figuur 9. Tevredenheid met verschillende voorzieningen in gemeente Peel en Maas (%) (n=79)

De meeste respondenten zijn (zeer) tevreden over de informatievoorzieningen over wonen, werken en leven in Peel en Maas (73%). Een op de tien (10%) is hier niet tevreden over en 16% weet het niet. Over de supermarkt zijn de meeste respondenten ook (zeer) tevreden; 76% is (zeer) tevreden – maar is ook een deel (19%) (zeer) ontevreden. Dit geldt ook voor winkels voor niet dagelijkse boodschappen; 20% is hierover (zeer) ontevreden. Meer dan de helft (57%) is hierover wel (zeer) tevreden en een kwart (23%) weet het niet.

Als het gaat om openbaar vervoer dan is de helft van de respondenten (49%) (zeer) tevreden, 22% (zeer) ontevreden en 29% weet het niet. Kijken we naar de vrijetijdsvoorzieningen en sportfaciliteiten, dan valt op dat een groot aandeel niet weet of zij hier tevreden of ontevreden over zijn, namelijk 67% en 58%. Degenen die hier wel een oordeel over hebben zijn vaker (zeer) tevreden – 20% over vrijetijdsvoorzieningen en 28% over sportvoorzieningen – en minder vaak (zeer) ontevreden (13% en 14%).

Figuur 10. Tevredenheid met zorgvoorzieningen in Peel en Maas (%)
(n=79)

Vragen we naar de tevredenheid met de zorgvoorzieningen, dan valt op dat een groot deel hier geen mening over heeft. Eerder, in paragraaf 3.1.3. zagen we al dat het aandeel arbeidsmigranten dat gebruik heeft gemaakt van deze zorgvoorzieningen in gemeente Peel en Maas relatief klein is. Het is dan ook logisch dat een groot aandeel hier geen mening over heeft.

De respondenten die hierover wel een mening hebben zijn vaker (zeer) tevreden dan ontevreden. Zo zijn drie op de tien (29%) respondenten (zeer) tevreden over voorzieningen voor algemene verzorging, een kwart (25%) over de huisarts en 20% over de tandarts. Eén

op de tien respondenten (10%) is (zeer) ontevreden over de huisarts, 7% over de tandarts en 6% over voorzieningen voor algemene verzorging.

4.2.6 Tevredenheid met leven in Peel en Maas

Tabel 18. Voel je je welkom in de lokale gemeenschap van Peel en Maas? (n=79)

	N	%
Ja, ik voel mij zeer welkom	21	27
Ja, ik voel mij welkom	29	37
Neutraal	25	32
Nee, ik voel mij niet echt welkom	1	1
Nee, ik voel mij helemaal niet welkom	3	4

De meeste respondenten (63%) voelen zich (zeer) welkom in de lokale gemeenschap van Peel en Maas. Een derde van de respondenten geeft hier geen uitgesproken mening. Een klein deel (5%) voelt zich (helemaal) niet (echt) welkom.

Tabel 19. In hoeverre lukt het jou om de weg te vinden in Peel en Maas om praktische zaken te regelen? (n= 79)

	N	%
Het lukt mij goed om praktische zaken te regelen	49	62
Het kost mij veel moeite om praktische zaken te regelen	18	23
Ik weet niet goed hoe ik praktische zaken moet regelen	12	15

Het lukt de meeste respondenten (62%) goed om de weg te vinden in Peel en Maas en praktische zaken te regelen. Bijna een kwart (23%) van de respondenten geeft aan dat het hen veel moeite kost om praktische zaken te regelen en 15% weet niet goed hoe zij dit moeten doen.

Tabel 20. Hoe tevreden of ontevreden ben je met... (n=79)

	%				
	Ze er tevreden	Tevreden	Ontevreden	Ze er ontevreden	Weet niet/ n.v.t
Jouw leven in Peel en Maas in het algemeen	20	63	10	1	5
Het leven en werken in Nederland in het algemeen	33	56	10	0	1

De meeste respondenten zijn (zeer) tevreden over hun leven in Peel en Maas in het algemeen. En ook geeft het overgrote deel van de respondenten aan (zeer) tevreden te zijn met het leven en werken in Nederland in het algemeen. Eén op de tien respondenten is ontevreden over hun leven in Peel en Maas in het algemeen. Eveneens 10% is ontevreden over het leven en werken in Nederland in het algemeen.

4.3 Concluderend: wonen, werken en (samen)leven

Wegwijs worden in Peel en Maas

In dit hoofdstuk hebben we de ervaringen van arbeidsmigranten met het leven in Peel en Maas in beeld gebracht. Uit het groeps gesprek met inwoners van Peel en Maas die als arbeidsmigrant naar Nederland zijn gekomen, de zogenaamde **longstay arbeidsmigranten**, maken we op dat de deelnemers inmiddels een stabiele leefsituatie hebben. Ze zijn hier gevestigd en hebben hun weg in Peel en Maas gevonden. Terugkijkend op hun eerste periode in Nederland geven ze aan dat ze op het vlak van werk, wonen en wegwijs worden in het algemeen moeilijkheden zijn tegengekomen. Met name de werksituatie is van invloed op de mogelijkheden ten aanzien van de woonsituatie. Doorzettingsvermogen, de Nederlandse taal leren en informatie over hoe het werkt in Nederland zijn volgens hen cruciaal. Zij merken ook op dat het hebben van de juiste contacten om je hier bij te helpen, kansen om goed wegwijs te worden vergroten. Over het algemeen zijn de deelnemers aan het groeps gesprek tevreden over de voorzieningen die Peel en Maas biedt, met uitzondering van de huisarts. Dit gaat over de toegankelijkheid, maar ook over de hulpverlening van huisartsenzorg in Nederland.

In het vragenlijstonderzoek onder **bewoners van shortstay locaties** geven de meeste respondenten aan zich welkom te voelen in Peel en Maas, tevreden te zijn met hun leven in Peel en Maas en tevreden te zijn met hun leven en werk in Nederland in het algemeen. Slechts een klein deel is op deze drie punten ontevreden. Ruim de helft van de respondenten (62%) geeft aan de weg goed te vinden in Peel en Maas en praktische zaken te regelen. Tegelijkertijd geeft ook bijna een kwart (23%) van de respondenten aan dat het hen veel moeite kost om praktische zaken te regelen en 15% weet niet goed hoe zij dit moeten doen.

Gebruik van voorzieningen door bewoners van shortstay locaties

Veruit de meeste respondenten van de vragenlijst geven de voorkeur aan het wonen dichtbij voorzieningen boven dichtbij het werk wonen, als we ze deze keuze voorleggen. Als het gaat om het gebruik van voorzieningen in de gemeente Peel en Maas dan geven respondenten van het vragenlijstonderzoek aan vooral gebruik te maken van de supermarkt. Ze maken relatief weinig gebruik van andere voorzieningen, zoals andere winkels, zorg en welzijnsvoorzieningen en vrijetijdsvoorzieningen in het algemeen en in nog mindere mate in gemeente Peel en Maas. Het grootste deel van de respondenten is niet bekend met doelgroep-specifieke voorzieningen als informatiepunten en huisartsenzorg voor internationals. Hier wordt dus ook weinig gebruik van gemaakt. Van de doelgroep-specifieke voorzieningen wordt het meest gebruik gemaakt van de huisartsenzorg voor internationals in Venlo en het gemeentehuis in Panningen.

Als het gaat om de mobiliteit van de respondenten dat geven de meesten aan dat ze zowel naar de supermarkt als naar het werk vaakst met de auto gaan. In veel gevallen maken de respondenten gebruik van de auto van de werkgever, ze gebruiken hiervoor nauwelijks het openbaar vervoer. Voor bezoek aan de supermarkt maakt men ook gebruik van de fiets of gaat men te voet.

5 Kansen en knelpunten bij arbeidsmigratie: Het perspectief van vertegenwoordigers van voorzieningen in Peel en Maas

In tien online interviews met vertegenwoordigers van voorzieningen hebben we opgehaald wat de ervaringen zijn met arbeidsmigranten in de regio en welke kansen en knelpunten zij zien ten aanzien van arbeidsmigratie binnen hun dagelijkse werkpraktijk (zie lijst met geïnterviewden in bijlage C). We vroegen hen tevens welke rol ze voor zichzelf zien bij het vraagstuk arbeidsmigratie en wat zij verwachten van de gemeente. We spraken met 8 vertegenwoordigers van voorzieningen in de gemeente Peel en Maas; 2 vertegenwoordigers van zorgvoorzieningen (huisarts en tandarts), 2 informatiepunten (welzijnsorganisatie Vorkmeer en infopunt Maasbree), 2 vertegenwoordigers van winkels (Retail Management en Centrum Management Panningen en het supermarktfiliaal van Jumbo in Maasbree) en 2 organisaties voor orde en veiligheid (politie en gemeente). Daarnaast interviewden we 2 doelgroep-specifieke voorzieningen in Venlo, omdat deze een regionale functie vervullen; een zorgvoorziening (Healthcare4Internationals) en een (Roemeens) informatiepunt (Stichting Auroned).

5.1 Zorgorganisaties

Voor de komst van Healthcare4Internationals in het nabijgelegen Venlo was, volgens de twee huisartsen die we voor dit onderzoek gesproken hebben, de druk van arbeidsmigranten op de al overvolle reguliere huisartsenpraktijken in Noord-Limburg groot. Het lukte de huisartsenpraktijken niet om adequate -veelal onplanbare- zorg te verlenen aan de arbeidsmigranten.

In 2021 is Healthcare4Internationals (H4I) gestart. H4I is gevestigd naast de spoedpost van het ziekenhuis in Venlo en is specifiek toegerust op de ondersteuning van internationale patiënten. H4I beschikt over artsen en assistenten die verschillende talen spreken en systemen die zijn ingericht op de aparte geldstromen en wijze van declareren voor patiënten zonder zorgverzekering. Dit ontzorgt de reguliere huisartsenpraktijken aanzienlijk. De geïnterviewde van H4I heeft de indruk dat veel arbeidsmigranten (ook mensen van buiten de regio) die een arts nodig hebben rechtstreeks naar H4I gaan. Patiënten die alsnog bij de reguliere huisartsen aankloppen, worden volgens hem doorverwezen naar H4I, tenzij acute zorg nodig is.

H4I geeft aan dat, als het aantal arbeidsmigranten in Noord-Limburg blijft groeien, ook de huisartsenzorg zal moeten meegroeien. Op dit moment heeft H4I 30 medewerkers en ziet zij mogelijkheden om nog verder door te groeien, waarbij zelfs een verdubbeling denkbaar is. Tevens overweegt H4I om een dependance te openen om de groeiende vraag op te vangen. Belangrijkste uitdaging voor H4I is dat de praktijk nog onvoldoende bekend is bij de doelgroep en patiënten vaak ver moeten reizen en niet altijd de beschikking hebben over vervoer.

De tandartspraktijk, die we hebben gesproken, ervaart geen overmatige druk en kan de vraag van arbeidsmigranten goed aan. Ze hebben dagelijks vier plekken voor niet planbare zorg en in geval van nood kunnen ze patiënten doorsturen naar de spoedpost in Eindhoven.

Zowel de huisartsenpraktijken als de tandartspraktijk zien dat arbeidsmigranten doorgaans langer wachten voordat ze medische hulp zoeken, waardoor klachten vaak vergevorderd zijn en grotere ingrepen nodig zijn. Goede voorlichting over preventie is wenselijk. Bovendien zouden gemeente, werkgevers en uitzendbureaus arbeidsmigranten beter kunnen faciliteren bij het afsluiten van een zorgverzekering en informeren over de mogelijkheden van een aanvullende tandartsverzekering. Eventueel zou een landelijk keurmerk voor uitzendbureaus, waarin ze niet alleen goede woonomstandigheden maar ook medische zorg moeten faciliteren, hierbij helpend zijn.

5.2 Informatiepunten

Er zijn diverse informatiepunten waar EU-werknemers uit Peel en Maas terecht kunnen voor informatie op het gebied van wonen, zorg, welzijn, werken en financiën. De voor dit onderzoek gesproken vertegenwoordigers van informatiepunten bieden de volgende dienstverlening aan:

- Twee keer per week is er in de bibliotheek in Maasbree een informatiepunt geopend speciaal voor arbeidsmigranten. Volgens de geïnterviewden neemt het aantal arbeidsmigranten dat gebruik maakt van het informatiepunt toe. 90% is Pools, maar de laatste jaren komen er ook steeds meer bezoekers uit Oekraïne en Letland. Zowel shortstay als longstay arbeidsmigranten maken gebruik van het loket.
- Roemeense werknemers kunnen drie keer per week terecht bij het infopunt van stichting Auroned in Venlo. Daarnaast kunnen EU-werknemers voor informatie terecht op Facebook. In Venlo heeft stichting Auroned diverse workshops ontwikkeld voor om bewustzijn te creëren bij werkgevers en uitzendbureaus over hun verantwoordelijkheden voor een zorgvuldig wervingsproces en inwerkprogramma in de moedertaal van de werknemers en om EU-werknemers te ondersteunen en inzicht te geven in hun rechten en plichten. Deze workshops zouden ook kunnen worden geïntroduceerd bij de werkgevers in Peel en Maas.
- Wegwijzer is een informatie- en adviesloket van de welzijnsorganisatie Vorkmeer voor alle inwoners van Peel en Maas. Ook arbeidsmigranten kunnen hier dus terecht. Wegwijzer is gevestigd in het gemeentehuis in Panningen. Arbeidsmigranten die bij de wegwijzer komen zijn vooral arbeidsmigranten die langer in Nederland verblijven (longstay).

Volgens de geïnterviewden voorzien de informatiepunten in de behoefte van arbeidsmigranten. Arbeidsmigranten die de informatiepunten bezoeken hebben vaak vragen over de ingewikkelde systemen in Nederland m.b.t. zorg (verzekering, toeslagen, eigen risico), UWV, belasting en dergelijke. Ook ervaren ze problemen met huisvesting en het vinden van een (reguliere) woning en zijn ze vaak op zoek naar informatie over hoe ze

de Nederlandse taal kunnen leren. De medewerkers van de informatiepunten proberen zoveel mogelijk vragen zelf te beantwoorden, maar verwijzen voor specifieke vragen door naar andere instanties.

De geïnterviewden geven wel aan dat de bekendheid van de informatievoorzieningen onder de shortstay arbeidsmigranten kan worden verbeterd. De gemeente zou hier samen met huisvesters, werkgevers en uitzendbureaus een rol in kunnen spelen.

5.3 Winkels

De vertegenwoordigers van zowel Jumbo Maasbree als Centrummanagement Panningen ervaren op dit moment geen noemenswaardige incidenten of overlast vanwege de aanwezigheid van arbeidsmigranten in het centrum. Centrummanagement Panningen ziet het aantal arbeidsmigranten in Peel en Maas in het centrum de afgelopen jaren toenemen. Jumbo Maasbree denkt dat de situatie redelijk constant is gebleven, maar ziet wel dat de groep verandert. De geïnterviewde heeft de indruk dat mensen komen nu steeds vaker uit Roemenië en van buiten Europa, die spreken geen Engels of Duits. Van deze groep ervaren ze wel meer overlast dan van de eerdere groep Poolse arbeidsmigranten, die inmiddels al meer zijn ingeburgerd. Bij winkeldiefstal en overlast is communicatie en de taalbarrière het grootste probleem. Jumbo doet meestal geen aangifte vanwege het gedoe; het duurt lang voordat de politie komt en er moet dan een tolk worden bijgehaald. De geïnterviewde neemt wel contact op met de huisvester en bij grote incidenten is er een belketting waarmee winkels in de regio worden gewaarschuwd. Er is slechts een kleine groep die overlast veroorzaakt, vaak zijn dezelfde mensen verantwoordelijk voor meerdere incidenten.

De ondernemers zien ook kansen voor de gemeente Peel en Maas door de aanwezigheid van de arbeidsmigranten. Door de behoeften van (arbeids-)migranten aan specifieke producten zijn er nu gespecialiseerde winkels aan het winkelaanbod toegevoegd; zo zijn er twee Poolse supermarkten en is er een supermarkt gericht op mediterrane producten. Hierdoor is het winkelaanbod diverser geworden. Dit versterkt de aantrekkingskracht van het centrum voor een breder publiek. Ook de inwoners van Peel en Maas bezoeken deze winkels. Bovendien betekent de aanwezigheid van arbeidsmigranten meer klandizie voor de reguliere supermarkten en drogisterijen. Shortstay arbeidsmigranten worden niet of nauwelijks in andere winkels, zoals kledingwinkels en de horeca gezien.

Volgens de geïnterviewden zijn de winkels die zich specifiek richten op klanten met een migratieachtergrond zijn vaak geen lid van de winkeliersvereniging. Het centrummanagement ziet kansen om deze winkels zelf actiever te benaderen en betrekken. Jumbo ziet ook kansen door meer in te zetten op opleiding van arbeidsmigranten zodat ze ook inzetbaar zijn voor andere functies. Zo biedt Jumbo bijvoorbeeld werkervaringsplaatsen om ervaring op te doen in de retail en tegelijkertijd de Nederlandse taal te leren.

5.4 Veiligheid en handhaving

Vanuit het perspectief van veiligheid en handhaving geven zowel de politie als de ambtenaar orde en veiligheid aan dat incidenten met arbeidsmigranten zich vooral voor doen op de verblijfslocaties, bij winkels en in het verkeer. Het gaat volgens de politie om zaken als alcoholmisbruik (in het verkeer), wildplassen, slapen in de openbare ruimte, winkeldiefstal en mishandeling/huiselijk geweld¹⁹. Bij sommige meldingen zijn enkele personen verantwoordelijk voor meerdere meldingen. Dit zijn volgens de politie vaak personen die geen werk en (daardoor) geen woonruimte hebben.

De geïnterviewde van de politie geeft aan dat er in het werkgebied van Basisteam Horst, Peel aan de Maas dagelijks meldingen zijn waar arbeidsmigranten bij betrokken zijn. Volgens de geïnterviewde laat een rapport van 2018 zien dat in dat jaar ruim de helft van alle meldingen in het werkgebied gerelateerd was aan arbeidsmigranten.²⁰ De geïnterviewde schat in dat het aantal meldingen in Horst en Peel en Maas evenredig is. Recente cijfers zijn niet beschikbaar, omdat er geen eenduidige code in de registratiesystemen is om incidenten met arbeidsmigranten te registreren. Zijn ervaring is echter dat deze conclusie nog altijd geldt voor de huidige situatie. Er is vanuit de geïnterviewde wel behoefte aan data over incidenten waarbij arbeidsmigranten betrokken zijn om een objectief beeld te krijgen van de impact van arbeidsmigratie op de veiligheid in Peel en Maas en gericht beleid te kunnen ontwikkelen. Volgens de geïnterviewde levert het aantal meldingen waar arbeidsmigranten bij betrokken zijn en de afwikkeling van incidenten bij aanhoudingen (wanneer een tolk moet worden ingezet) extra druk op de capaciteit van de politie in het basisteam Horst en Peel en Maas.

Daarnaast geeft de politie aan dat er een link is tussen arbeidsmigratie en ondermijning. Bijvoorbeeld als het gaat om bewoning door arbeidsmigranten in panden waarvan de functie niet duidelijk is. Controle en handhaving hierop is volgens de politie lastig. Voor de politie is het belangrijk te weten wie de bewoners zijn van een pand, zodat ze weet wat ze kunnen verwachten bij een melding. Ook bij short-stay locaties is het volgens hen lastig te bepalen wie waar verblijft.

We hebben ook gesproken met de adviseur orde en veiligheid van de gemeente, die opereert op het snijvlak fysieke en sociale veiligheid en daardoor dagelijks te maken heeft met mensen die zelf in een zorgwekkende of onveilige situatie verkeren of die creëren voor andere inwoners. Het beeld dat hij schetst als het gaat om incidenten met arbeidsmigranten in gemeente Peel en Maas is iets positiever. Hij geeft aan dat het aandeel incidenten met arbeidsmigranten relatief laag is. Er gebeuren volgens hem wel incidenten, maar hij noemt de situatie in de gemeente op dit moment vrij rustig. Doordat de gemeente preventief handelt en de contactfunctionaris arbeidsmigratie goede contacten onderhoudt met locaties en werkgevers in de gemeente, is de situatie volgens hem goed beheersbaar en worden veel problemen voorkomen. Een voorbeeld van preventief handelen is het

¹⁹ Met huiselijk geweld wordt naast partnergeweld in deze situatie ook geweld bedoeld tussen huisgenoten.

²⁰ De onderzoekers hebben het rapport niet ingezien en daarmee niet kunnen verifiëren.

opstellen van een veiligheidsplan met een exploitant voor een grootschalige huisvestingslocatie. Een sterke relatie met elkaar helpt volgens de geïnterviewde ambtenaar om knelpunten tijdig te signaleren en aan te pakken.

Samenwerking tussen verschillende instanties is noodzakelijk volgens beide geïnterviewden. Sinds kort is het Zorg- en Veiligheidshuis opgericht. Hierin werken ketenpartners (politie, Openbaar Ministerie en verschillende instellingen op het gebied van zorg, veiligheid en welzijn) en negen gemeenten in Noord-Limburg samen naar oplossingen rondom specifieke casuïstiek. Recent is daarbinnen het team arbeidsmigranten in een kwetsbare positie opgericht (TAK). Belangrijke schakel hierin is de verbinding die wordt gelegd tussen openbare orde en sociale problematieken en hulpverlening.

5.5 Oplossingsrichtingen voor knelpunten volgens de vertegenwoordigers van voorzieningen

We hebben de vertegenwoordigers van voorzieningen gevraagd naar hun eigen rol in het vraagstuk arbeidsmigratie en wat zij verwachten van de gemeente. Zij doen dit op basis van hun ervaringen met arbeidsmigranten vanuit hun functie. Vanuit deze ervaringen weten zij waar deze groep in hun leven in Nederland mee te maken krijgen. In het gesprek zijn punten genoemd die volgens de geïnterviewden als oplossingsrichtingen voor de knelpunten die deze vertegenwoordigers vanuit hun rol in het vraagstuk arbeidsmigratie tegenkomen. Zij doen onder andere de volgende suggesties:

Huisvesting van arbeidsmigranten:

- Bij de komst van een grote locatie relevante stakeholders in een vroeg stadium betrekken, zodat vooraf beoordeeld kan worden of de huidige voorzieningen beschikken over voldoende capaciteit hiervoor. Indien er een grote groep arbeidsmigranten naar Peel en Maas komt dient ook voorzien te worden in de daarbij horende basis voorzieningen, zoals medische voorzieningen.
- Vrijtijdsvoorzieningen aanbieden op de huisvestingslocaties en evenementen (zoals bijvoorbeeld de kermis) en activiteiten die in de gemeente plaatsvinden bij de huisvestingslocaties kenbaar maken, met uitleg dat arbeidsmigranten daar naartoe kunnen gaan met de bijbehorende gedragsregels.

Informatie- en zorgvoorzieningen voor arbeidsmigranten:

- Faciliteren van arbeidsmigranten door gemeente, werkgevers en uitzendbureaus bij het afsluiten van een zorgverzekering en informeren over de mogelijkheden van een aanvullende tandartsverzekering. Een landelijk keurmerk voor uitzendbureaus, waarin ze niet alleen goede woonomstandigheden maar ook medische zorg moeten faciliteren kan hierbij helpend zijn.
- Nagaan of arbeidsmigranten in aanmerking kunnen komen voor een gemeentepakket voor zorg- en tandartsverzekering.
- Bredere landelijke dekking van huisartsenzorg voor arbeidsmigranten, volgens het model van Healthcare4Internationals.
- Maatschappelijk werk toevoegen aan de diensten van Healthcare4Internationals.

- Bekendheid van de wegwijzer en doelgroep-specifieke voorzieningen zoals Healthcare4Internationals, het Roemeens informatiepunt in Venlo en het Infopunt in de bibliotheek in Maasbree vergroten zodat arbeidsmigranten de voorzieningen beter weten te vinden en werkgevers, uitzendbureaus en huisvesters actiever kunnen verwijzen naar hulpinstanties.
- Stimuleren en verbeteren van taalvaardigheid en aanbieden van gratis/betaalbare Nederlandse taallessen die voor iedereen toegankelijk zijn
- Ondersteunen van initiatieven om arbeidsmigranten te betrekken bij de samenleving.
- Een fysiek loket van bijvoorbeeld UWV en belastingdienst, zodat communicatie met deze instanties niet via de informatieloketten hoeven te lopen, maar arbeidsmigranten rechtstreeks met deze instanties om tafel kunnen gaan.

Werkgevers:

- Een zorgvuldiger wervingsproces. Zoals meerdere online gesprekken met kandidaten om hun geschiktheid te beoordelen.
- Aanbieden van een inwerkprogramma van tenminste 2 weken tot een maand met duidelijke instructies in de moedertaal van de werknemers.
- Aanbieden van workshops door werkgevers aan hun werknemers om uit te leggen hoe zaken in Nederland zijn geregeld.
- Uitzendbureaus en werkgevers voorzien van kennis over de situatie waar EU-werknemers vandaan komen en het belang van een gedegen inwerkprogramma met instructies in de moedertaal en hen bewust maken van de verantwoordelijkheid die zij daarin hebben.
- Opleiding bieden aan arbeidsmigranten zodat ze ook in andere functies ingezet kunnen worden.
- Werkervaringsplekken aanbieden door ondernemers, waardoor arbeidsmigranten zowel het vak als de Nederlandse taal kunnen leren.

Kennis, contact en samenwerking:

- Een overzicht met huisvestingslocaties van arbeidsmigranten in gemeente Peel en Maas
- Zorg dragen voor een heldere registratie van incidenten waarbij arbeidsmigranten betrokken zijn om een objectief beeld te krijgen van de (mogelijke) problematiek en de impact van arbeidsmigranten op de veiligheid en gericht beleid te kunnen ontwikkelen.
- Winkels gericht op (arbeids)migranten actiever betrekken bij het centrummanagement.
- Versterken van de samenwerking tussen alle ketenpartners, met korte lijntjes tussen gemeente, informatiepunten, politie, Wonen Limburg, huisvesters, werkgevers, uitzendbureaus en inleners. Door het uitwisselen van contactgegevens ontstaan kortere lijntjes en kunnen partijen elkaar makkelijk vinden en effectiever samenwerken in de ondersteuning van arbeidsmigranten.

5.6 Concluderend: ervaringen vanuit vertegenwoordigers van voorzieningen

Druk op voorzieningen

Vanuit de interviews die we hebben gehouden met vertegenwoordigers van voorzieningen hebben we de indruk dat er weinig druk op voorzieningen in Peel en Maas wordt ervaren door de aanwezigheid van shortstay arbeidsmigranten. Als het gaat om huisartsenzorg lost H4I in Venlo de eerder ervaren druk op. Als het gaat om de andere zorgvoorzieningen zien we dat er niet veel gebruik van wordt gemaakt door arbeidsmigranten. Als het gaat om winkels dan bezoeken arbeidsmigranten met name de supermarkt en dat zorgt voor extra klandizie. Een ander geluid wordt vertegenwoordigd door de politie; zij spreken van overtredingen en overlast door arbeidsmigranten. We hebben geen inzicht in het aantal meldingen en overtredingen door arbeidsmigranten. Er kan dus geen uitspraak worden gedaan over in welke mate er sprake is van druk op het politieapparaat.

Huidige situatie arbeidsmigranten

Alle geïnterviewde vertegenwoordiger van voorzieningen pleiten voor goede huisvesting voor de shortstay arbeidsmigranten met respect voor de inwoners. Zowel de huisartsen als de informatiepunten merken dat werk en huisvesting (of de kans op verlies van huisvesting en de krappe en dure woningmarkt) voor veel stress kan zorgen. De geïnterviewden vinden de wijze waarop shortstay arbeidsmigranten nu worden gehuisvest in de grote huisvestingslocaties, buiten de dorpen gelegen, een prima oplossing, mits ze goed worden beheerd. Huisvesting van shortstay arbeidsmigranten in reguliere woningen is volgens hen ongewenst. Wel kunnen er op de huisvestingslocaties meer vrijetijdsvoorzieningen worden aangeboden.

Signalen vanuit de lokale gemeenschap

De geïnterviewden geven aan dat zij over het algemeen niet of nauwelijks klachten horen van inwoners van gemeente Peel en Maas over overlast van de aanwezigheid van arbeidsmigranten. De politie zegt daarentegen regelmatig meldingen te hebben waar arbeidsmigranten bij betrokken zijn. De adviseur orde en veiligheid geeft aan dat er wel incidenten zijn maar noemt de situatie vrij rustig. Buiten werktijd hebben (shortstay) arbeidsmigranten volgens de geïnterviewden nauwelijks contact met andere inwoners. Ook nemen ze volgens hen zelden of nooit deel aan georganiseerde activiteiten. Er zijn wel initiatieven bijvoorbeeld vanuit verenigingen of scholen om contact te maken met arbeidsmigranten, maar men is daar zoekende in. Ook worden wel zorgen geuit over de sociale cohesie wanneer reguliere woningen worden bewoond door steeds wisselende arbeidsmigranten. Van de grote locaties in het buitengebied ervaren de inwoners, voor zover het onderzoek daar zicht op biedt, over het algemeen geen last.

6 Reflecties en conclusies

De afgelopen jaren wordt in het publieke debat meer en meer gesproken over bredere afwegingen bij beleid ten aanzien van arbeidsmigratie, waarbij naast economische impact ook rekening wordt gehouden met maatschappelijke impact van arbeidsmigratie.²¹ Het voorliggende onderzoek naar draagkracht voor arbeidsmigratie in de plattelandsgemeente Peel en Maas gaat in wezen hierover. Arbeidsmigratie is in eerste instantie een economisch en arbeidsmarkt vraagstuk, maar belandt bij veel gemeenten nog altijd primair op de beleidsagenda als een huisvestingsvraagstuk. Voor dit vraagstuk zijn gemeenten verantwoordelijk voor de vergunningverlening van locaties voor tijdelijk verblijf en daarmee hebben zij instrumentarium om hierop te sturen. De verkenning die met dit onderzoek is gedaan geeft inzicht in de impact van het aandeel shortstay arbeidsmigranten in accommodaties voor tijdelijk verblijf op de voorzieningen in Peel en Maas. Hiertoe zijn naast feitelijke informatie over aantallen ook ervaringen van arbeidsmigranten en vertegenwoordigers van voorzieningen gebruikt. In dit laatste hoofdstuk brengen we de opgehaalde informatie bij elkaar om de onderzoeksvragen te beantwoorden.

Aard en omvang arbeidsmigratie in Peel en Maas

Het is nog altijd lastig om een accuraat en recent beeld te geven van de omvang van arbeidsmigratie. Gemeenten weten dan ook lang niet altijd wie er in hun gemeenten verblijven om te wonen en/of te werken. Voor de situatie in Peel en Maas baseren we ons op de actualisatie van een onderzoek naar arbeidsmigratie in Limburg van augustus 2024, dat gebaseerd is op microdata van het CBS uit 2022. Dit onderzoek constateert dat vanuit het perspectief van **werknemers** een aanzienlijk deel van het totaal aantal werknemers in Peel en Maas arbeidsmigrant is; één op de vijf werknemers (22%) in Peel en Maas is arbeidsmigrant.²² In 2022 berekent Decisio dat er 4.050 arbeidsmigranten in Peel en Maas werkten. Als Decisio vanuit de groep in Noord-Limburg werkende arbeidsmigranten (53.360) kijkt naar wie er in Peel en Maas woont, dan constateren ze dat dit 7% betreft. Daarnaast constateren ze eveneens dat 7% van de in Midden-Limburg werkende arbeidsmigranten (12.880) in gemeente Peel en Maas woont. Als we kijken vanuit het perspectief van **inwoners** constateert Decisio dat in 2022 1.785 arbeidsmigranten als inwoner geregistreerd staan in de Basisregistratie Persoonsgegevens (BRP). Dit betekent dat in 2022 4% van het inwoneraantal in Peel en Maas arbeidsmigrant was.

Dankzij proactieve inzet van gemeente Peel en Maas is er een adequaat beeld van de locaties en het aantal bedden waar arbeidsmigranten verblijven (zie hieronder). Minder goed zicht is er op wie hier verblijven. Dankzij het bijhouden van een nachtregister, BRP-registratieacties en verblijfsbelastingheffing heeft de gemeente wel zicht op de omvang,

²¹ Zie bijvoorbeeld: Adviesraad Migratie (2024). *Advies 'Afgewogen arbeidsmigratie. Gericht arbeidsmigratiebeleid voor brede welvaart.* [Link](#).

²² Van Gent, Daan, Cieraad, Floortje & Visscher, Thijs (2024). Actualisatie onderzoek arbeidsmigranten provincie Limburg. 14 augustus 2024. Amsterdam: Decisio.

maar geen systematisch zicht op wie er verblijft, waar deze mensen werken en hoelang zij verblijven in de locaties voor tijdelijk verblijf van arbeidsmigranten. Dit is onder meer gevolg van het feit dat bij registratie in het Register Niet-Ingezetenen, dat nodig is om een BSN te verkrijgen om te kunnen werken, niet altijd een verblijfsadres opgenomen. Tevens is de BRP-registratie mogelijk niet up-to-date als arbeidsmigranten zich niet uitschrijven bij vertrek. En, redenerend vanuit werk; omdat het merendeel van de arbeidsmigranten via een uitzendbureau werkt en daarmee formeel werkgever is weten we niet bij welk bedrijf en in welke gemeente de arbeidsmigrant daadwerkelijk werkzaam is.

Huisvestingsplekken voor tijdelijk verblijf van arbeidsmigranten

Op dit moment telt Peel en Maas 45.916 inwoners en is volgens de beleidsregel nagenoeg 10% van het totaal aantal inwoners van de gemeente Peel en Maas aan bedden voor tijdelijk verblijf van arbeidsmigranten vergund; in Peel en Maas zijn 86 locaties vergund waar maximaal 4.580 arbeidsmigranten kunnen verblijven (peildatum april 2025). Echter, worden een aantal vergunde locaties niet bewoond door arbeidsmigranten. Daarmee is een deel van het aantal vergunde bedden op dit moment niet in gebruik door arbeidsmigranten. Grotere locaties zijn voornamelijk in het buitengebied gevestigd. Tevens zien we een **ongelijke verdeling binnen de gemeente** ten opzichte van het aantal inwoners per kern (woonkern inclusief buitengebied). Zo verblijven in Maasbree (21%), Egchel (16%) en Grashoek (16%) relatief veel arbeidsmigranten in relatie tot het aantal inwoners.

Voorzieningen in relatie tot de huisvestingsplekken

De basisvoorzieningen van gemeente Peel en Maas zijn verspreid over de gemeente. In Panningen zijn de meeste voorzieningen. Winkels bevinden zich met name in de grotere kernen. Kleinere kernen hebben geen supermarkt en weinig andere winkels. In acht van de elf kernen zijn een of meerdere huisartsen gevestigd. Andere zorgvoorzieningen zijn meer verspreid over de kernen. Dat geldt ook voor vrijetijdsvoorzieningen. De voorzieningen bevinden zich met name in de woonkernen en niet in het buitengebied van de kern.

De grotere huisvestingslocaties voor arbeidsmigranten zijn vaak in het buitengebied van een kern gevestigd. Dit betekent dat de afstand van deze locaties tot basisvoorzieningen relatief groter is. Ondanks een **grotere afstand tot voorzieningen** zien we dat binnen een straal van een aantal kilometers met name supermarkten en huisartsen bereikbaar zijn. Dit geldt ook voor sport- en horecavoorzieningen. De centrumkern Panningen, waar de meeste voorzieningen zijn gevestigd, ligt verder af van de meeste grootschalige huisvestingslocaties voor arbeidsmigranten.

Ervaringen van arbeidsmigranten met werk, wonen en wegwijs worden in Peel en Maas

Uit het groepsgesprek met inwoners van Peel en Maas die als arbeidsmigrant naar Nederland zijn gekomen, de zogenaamde **longstay arbeidsmigranten**, maken we op dat de deelnemers inmiddels een stabiele leefsituatie hebben. Terugkijkend op hun eerste periode in Nederland geven ze aan dat ze op het vlak van werk, wonen en wegwijs worden in het algemeen moeilijkheden zijn tegengekomen. In de resultaten van de vragenlijst

onder de **shortstay arbeidsmigranten** zien we het volgende; de meeste respondenten geven aan tevreden te zijn met hun werksituatie, woonsituatie, hun woonomgeving en de aanwezige voorzieningen. Ook geven de meeste van hen geven aan zich welkom te voelen in Peel en Maas, tevreden te zijn met hun leven in Peel en Maas en tevreden te zijn met hun leven en werk in Nederland in het algemeen. Ruim de helft geeft aan de weg goed te vinden in Peel en Maas om praktische zaken te regelen. Tegelijkertijd geeft ook bijna een kwart (23%) van de respondenten aan dat het hen veel moeite kost om praktische zaken te regelen en 15% weet niet goed hoe zij dit moeten doen.

Gebruik van voorzieningen door bewoners van shortstay locaties

Veruit de meeste respondenten van het vragenlijstonderzoek geven de voorkeur aan het wonen dichtbij voorzieningen boven dichtbij het werk wonen, als we ze deze keuze voorleggen. Respondenten geven aan vooral gebruik te maken van de supermarkt. Ze maken relatief weinig gebruik van andere voorzieningen, zoals andere winkels, zorg en welzijnsvoorzieningen en vrijetijdsvoorzieningen in het algemeen en in nog mindere mate in gemeente Peel en Maas. Het grootste deel van de respondenten is niet bekend met doelgroep-specifieke voorzieningen als informatiepunten en huisartsenzorg voor internationals. Hier wordt dus ook **weinig gebruik** van gemaakt. Van de doelgroep-specifieke voorzieningen wordt het meest gebruik gemaakt van de huisartsenzorg voor internationals in Venlo en het gemeentehuis in Panningen. Als het gaat om de mobiliteit van de respondenten dan geven de meesten aan dat ze zowel naar de supermarkt als naar het werk met de auto gaan.

Vertegenwoordigers van voorzieningen

De vertegenwoordigers van voorzieningen ervaren **weinig druk op voorzieningen in Peel en Maas** door de aanwezigheid van arbeidsmigranten. Als het gaat om huisartsenzorg lost H4I in Venlo de eerder ervaren druk op. Andere zorgvoorzieningen worden volgens de geïnterviewden niet veel gebruikt. Als het gaat om winkels dan worden met name de supermarkt en drogist gebruikt en dat zorgt voor extra klandizie voor deze winkels. Ze geven ook aan dat zij over het algemeen niet of nauwelijks klachten horen van inwoners van gemeente Peel en Maas over overlast van de aanwezigheid van arbeidsmigranten. Een ander geluid wordt vertegenwoordigd door de politie; volgens de geïnterviewde zijn er dagelijks meldingen van overtredingen en overlast door arbeidsmigranten die zorgen voor extra druk op de capaciteit van het politieapparaat. Zorg- en informatievoorzieningen die veel te maken hebben met arbeidsmigranten geven aan dat arbeidsmigranten hen nog onvoldoende weten te vinden en als mensen zich bij hun melden vooral moeite hebben hun weg te vinden in de Nederlandse systemen en niet weten wat hun rechten zijn. Alle geïnterviewden geven aan problemen te ervaren in de communicatie, omdat veel arbeidsmigranten de Nederlandse taal niet spreken, waarbij de nieuwste groep arbeidsmigranten ook het Engels of Duits vaak niet machtig is. Zorgverleners geven daarnaast aan dat mensen pas heel laat met klachten een arts bezoeken en vaak niet verzekerd zijn.

Concluderend

Bovenstaande resumerend vinden we vanuit deze verkenning geen aanleiding dat het aantal arbeidsmigranten in de door de gemeente vergunde locaties voor tijdelijk verblijf zorgt voor een onevenredige druk op de basisvoorzieningen in de gemeente.

Vanuit het beeld van een beperkt gebruik van zorg- en informatievoorzieningen dat in dit onderzoek naar voren komt kan geen conclusie getrokken worden over de behoefte aan ondersteuning en informatie bij arbeidsmigranten. Vertegenwoordigers van doelgroep-specifieke voorzieningen en zorgvoorzieningen schetsen een ander beeld; zij komen in hun dagelijks werk veelal arbeidsmigranten tegen in een kwetsbare positie met complexe zorg- en ondersteuningsvragen. In veel gevallen speelt onvoldoende kennis van het systeem (rechten, plichten en instanties) en taalbeheersing hierbij een rol. Het onderzoek laat dan ook tevens zien dat arbeidsmigranten wel degelijk te maken krijgen met problemen die mede worden verklaard door hun onzekere situatie ten aanzien van werk en wonen.

Voor een bredere en meer gedragen afweging ten aanzien van het faciliteren van tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten is het daarom van belang om naast een preciezer beeld over de omvang in het algemeen en inzicht in waar de in Peel en Maas gehuisveste arbeidsmigranten werkzaam zijn ook de behoeften van arbeidsmigranten en de mening van andere inwoners van Peel en Maas over het vraagstuk arbeidsmigratie in hun gemeente mee te nemen.

Bijlage A Onderzoeksverantwoording

Vragenlijstonderzoek onder kort-verblijvende arbeidsmigranten en bewoners van accommodaties voor kortverblijf

Middels een vragenlijstonderzoek brengen we de ervaringen van arbeidsmigranten die tijdelijk in de gemeente Peel en Maas verblijven of van personen die de huisvestingslocaties voor tijdelijke arbeidsmigranten verblijven in beeld. Dit betreft de groep waarvoor de beleidsregel van 10% in het huidige huisvestingsbeleid voor arbeidsmigranten sinds oktober 2023 is opgesteld.

Werving

Via een online vragenlijst hebben we mensen gevraagd naar hun woonsituatie, werksituatie en naar gebruik van voorzieningen in de gemeente Peel en Maas. De vragenlijst is in het Nederlands opgesteld en vervolgens in de volgende zes talen vertaald: Pools, Bulgaars, Engels, Roemeens, Oekraïens en Spaans. In deze talen is eveneens een wervingstekst opgesteld waarin kort-verblijvende arbeidsmigranten of bewoners van accommodaties zijn gevraagd om de vragenlijst in te vullen. De online vragenlijst kon worden bereikt via een QR-code of link. De uitnodigingen zijn via flyers verspreid bij huisvestingslocaties voor kortverblijf. De gemeente heeft de werving van respondenten verzorgd.

Respons

In de periode 26 november 2024 – 11 februari 2025 hebben 90 personen de vragenlijst ingevuld. We hebben een selectie gemaakt op basis van de omschrijving van de woonsituatie om te bepalen of de respondenten tot de doelgroep behoren. Eén persoon woonde buiten de gemeente Peel en Maas en 5 personen woonden zelfstandig of als stel in een huis of appartement via de reguliere woningmarkt. Deze personen hebben we uitgesloten van de respons; de uiteindelijke respons komt hiermee op **84 respondenten**.

Dit aantal is te laag om betrouwbare uitspraken te kunnen doen voor alle kort-verblijvende arbeidsmigranten en bewoners van accommodaties voor kortverblijf in de gemeente Peel en Maas, maar geeft een gedegen eerste inzicht in de ervaringen met het wonen, werken en (samen)leven van deze groep.

Tabel 19. Land van herkomst van de respondenten

	N	%
Bulgarije	4	5
Spanje	4	5
Moldavië	1	1
Polen	33	39
Roemenië	15	18
Oekraïne	18	21
Letland	2	2
Onbekend	7	8
Totaal	84	100

Bijlage B Vragenlijst shortstay-arbeidsmigranten

Uitnodigingstekst:

Woon je als internationale werknemer in de gemeente Peel en Maas? Dan willen we graag weten hoe je het vindt om hier te leven. De gemeente vindt het belangrijk dat je je weg weet te vinden in Peel en Maas. Doe daarom mee aan het onderzoek. Deel je ervaringen anoniem! Meedoen duurt ongeveer 10 minuten. De vragenlijst gaat over wonen, werken en het gebruik van en tevredenheid met voorzieningen.

Introtekst

Welkom bij deze vragenlijst voor internationale werknemers die wonen in gemeente Peel en Maas. De vragenlijst gaat over wonen, werken en het gebruik van en tevredenheid met voorzieningen.

Klik op 'volgende' om naar de vragenlijst te gaan. Alvast hartelijk bedankt voor het invullen!

Dit onderzoek wordt uitgevoerd door onderzoeksbureau Het PON & Telos in opdracht van gemeente Peel en Maas. Het invullen van deze vragenlijst is anoniem. De resultaten zijn niet te herleiden naar individuele personen. [Hier](#) lees je onze privacyverklaring.

WONEN

1. In welke woonplaats in de gemeente Peel en Maas woon je?

☐ Maasbree

☐ Meijel

☐ Egchel

☐ Panningen

☐ Helden

☐ Baarlo

☐ Beringe

☐ Grashoek

☐ Kessel

☐ Kessel-Eik

☐ Koningslust

☐ Weet ik niet

☐ ik woon niet in gemeente Peel en Maas (à Deze vragenlijst is alleen bedoeld voor internationale werknemers die wonen in gemeente Peel en Maas. Je kunt de vragenlijst afsluiten.)

2. Hoe kun je je woonsituatie het beste omschrijven?

Ik woon ...

- ☐ op een huisvestingslocatie voor internationale werknemers (zoals Work&Stay, United Homes)
- ☐ op eigen terrein bij mijn werkgever
- ☐ in een huis/appartement in een woonwijk - samen met andere arbeidsmigranten
- ☐ in een huis/appartement in een woonwijk – zelfstandig (alleen of als stel)
- ☐ in een hotel/pension/AirBnB/B&B
- ☐ Anders, namelijk ...

3. Hoe lang verblijf je - op dit moment - op deze locatie?

- ☐ Ik verblijf hier nu minder dan 4 weken
- ☐ Ik verblijf hier nu tussen de 1 en 4 maanden
- ☐ Ik verblijf hier nu tussen de 4 en 18 maanden
- ☐ Ik verblijf hier nu langer dan 18 maanden

4. Als je moet kiezen wat heeft dan jouw voorkeur?

Graag 1 antwoord kiezen.

Ik woon het liefst...

- ☐ in de buurt van mijn werk
- ☐ in de buurt van voorzieningen (zoals supermarkt, dokter, etc.)
- ☐ maakt me niet uit

WERKEN

5. Hoe ziet je werksituatie er op dit moment uit? Ik werk

Kruis het antwoord aan dat het meest op jouw situatie van toepassing is.

- ☐ via een Nederlands uitzendbureau
- ☐ via een uitzendbureau uit land van herkomst

- ☐ via een tijdelijk contract bij een bedrijf
- ☐ via detachering
- ☐ via een vast contract bij een bedrijf
- ☐ als zelfstandige
- ☐ op dit moment niet en ik ben werkzoekend [vraag 6, 7 en 8 overslaan]
- ☐ op dit moment niet en ik ben niet werkzoekend [vraag 6, 7 en 8 overslaan]

6. In welke sector werk je?

- ☐ industrie
- ☐ land- en tuinbouw
- ☐ installatie en bouw
- ☐ transport
- ☐ logistiek en distributie
- ☐ horeca en toerisme
- ☐ detailhandel
- ☐ zorg
- ☐ beveiliging
- ☐ schoonmaak
- ☐ kantoor en administratie
- ☐ anders, namelijk [open vraag]

7. In welke plaats werk je momenteel?

- ☐ Maasbree
- ☐ Meijel
- ☐ Egchel
- ☐ Panningen
- ☐ Helden
- ☐ Baarlo
- ☐ Beringe
- ☐ Grashoek
- ☐ Kessel
- ☐ Kessel-Eik
- ☐ Koningslust
- ☐ Ik werk buiten de gemeente Peel en Maas (bijvoorbeeld in Venlo, Eindhoven of Helmond)

- ☐ Anders, namelijk [open vraag]

8. Hoe ga je naar je werk? (meerdere antwoorden mogelijk)

- ☐ te voet
- ☐ met de fiets
- ☐ met de fatbike/elektrische fiets
- ☐ met de scooter/brommer/motor
- ☐ met mijn eigen auto
- ☐ met een busje/auto van het werk
- ☐ met de auto van een collega/huisgenoot
- ☐ met het openbaar vervoer (bus/trein)
- ☐ anders, namelijk:

9. Waar ga je naar de supermarkt? (meerdere antwoorden mogelijk)

- ☐ Op de eigen woonlocatie
 - ☐ Jumbo (Maasbree)
 - ☐ Coop (Maasbree)
 - ☐ Phicoop (Meijel)
 - ☐ Aldi (Meijel)
 - ☐ Aldi (Baarlo)
 - ☐ Plus (Baarlo)
 - ☐ Plus (Helden)
 - ☐ Plus Phicoop (Kessel)
 - ☐ Lidl (Panningen)
 - ☐ Jumbo (Panningen)
 - ☐ Jan Linders (Panningen)
 - ☐ Polski Sklep (Panningen)
 - ☐ Mini Dost Market (Panningen)
 - ☐ Ik doe mijn boodschappen buiten de gemeente Peel en Maas
 - ☐ Ik laat mijn boodschappen thuis bezorgen
- Anders, namelijk:

10. Hoe vaak ga je naar de supermarkt? Kruis het antwoord aan dat het meest op jouw situatie van toepassing is.

- ☐ meerdere keren per dag
- ☐ 1 keer per dag
- ☐ 3 tot 6 keer per week
- ☐ 1 tot 2 keer per week
- ☐ minder dan 1 keer per week
- ☐ nooit (vraag 11, overslaan)

11. Hoe ga je naar de supermarkt? (meerdere antwoorden mogelijk)

- ☐ te voet
- ☐ met de fiets
- ☐ met de fatbike/elektrische fiets
- ☐ met de scooter/brommer/motor
- ☐ met mijn eigen auto
- ☐ met een busje/auto van het werk
- ☐ met de auto van een collega/huisgenoot
- ☐ met het openbaar vervoer (bus/trein)
- ☐ anders, namelijk:

12. Heb je wel eens tijdens je verblijf in Peel en Maas gebruik gemaakt van één van de volgende voorzieningen?

Per voorziening kun je één antwoord aanvinken, kies het antwoord dat het meest van toepassing is.

	Ja, in eigen woonplaats in gemeente Peel en Maas	Ja, in een andere woonplaats in gemeente Peel en Maas	Ja, buiten gemeente Peel en Maas	Ja, in mijn thuisland	Nee, hier heb ik geen gebruik van gemaakt
Tandarts					
Huisarts					
Apotheek					
Fysiotherapeut					
Verloskundige					
Maatschappelijk werk					

13. Heb je wel eens gebruik gemaakt van één van de volgende voorzieningen voor internationale werknemers?

Per voorziening kun je één antwoord aanvinken, kies het antwoord dat het meest van toepassing is.

	Ja ik heb hier gebruik van gemaakt, en ben hiermee geholpen	Ja ik heb hier gebruik van gemaakt, maar ik ben hier niet mee geholpen	Ik ken dit wel, maar heb er (nog) geen gebruik van gemaakt	Ik ken dit niet
Gemeentehuis in Panningen				
Healthcare 4 internationals in Venlo				
Informatiepunt voor arbeidsmigranten (in bibliotheek in Maasbree)				
Wegwijzer (Vorkmeer) in Panningen				
Roemeens informatiepunt in Venlo				
Stichting Barka				
Juridisch loket in Venlo				
De informatie-app MYinfoNL				

13b Zijn er nog andere voorzieningen voor internationale werknemers, waar je gebruik van hebt gemaakt?

☐ nee

☐ ja, namelijk

14. Maak je gebruik van onderstaande voorzieningen? En zo ja, waar?

Per voorziening kun je meerdere antwoorden aanvinken.

	Ja, op de eigen woonlocatie	Ja, in mijn eigen woonplaats in gemeente Peel en Maas	Ja, in een andere woonplaats van gemeente Peel en Maas	Ja, buiten gemeente Peel en Maas	Nee, hier maak ik geen gebruik van
Bakker, slager, groenteboer		0	0	0	0
Drogisterij		0	0	0	0
Algemene verzorging (zoals kapper, nagelstyliste, schoonheidsspecialist)		0	0	0	0
Winkels voor niet dagelijkse boodschappen (kleding, elektronica, interieur)		0	0	0	0
Sportschool /sportfaciliteiten	0	0	0	0	0
Vrijtijdsvereniging zoals sportclub of culturele vereniging (zoals muziek, toneel)		0	0	0	0
Culturele voorziening zoals bioscoop, museum en theater		0	0	0	0
Snackbar, lunchroom, restaurant		0	0	0	0
Uitgaansgelegenheid zoals café, discotheek, club		0	0	0	0
Buurthuis		0	0	0	0
Bibliotheek		0	0	0	0

Religieuze plek zoals kerk of moskee		0	0	0	0
--------------------------------------	--	---	---	---	---

15. Mis je voorzieningen in Peel en Maas?

☐ nee

☐ ja, namelijk...

TEVREDENHEID VOORZIENINGEN

16a. Hoe tevreden of ontevreden ben je met...

	Zeerv tevreden	tevreden	ontevreden	Zeerv ontevreden	Weet niet/ n.v.t
Je kamer/woning					
Je directe woonomgeving (groen, fiets- en voetpaden, parkeren)					
Je werk					
De reistijd van je woning naar je werk					

16. Ben je tevreden of ontevreden met de volgende voorzieningen in gemeente Peel en Maas?

	Zeerv tevreden	tevreden	ontevreden	Zeerv ontevreden	Weet niet/ n.v.t
Je kamer/woning					
Je directe woonomgeving (groen, fiets- en voetpaden, parkeren)					
Je werk					
De reistijd van je woning naar je werk					
Informatievoorziening over wonen, werken en leven in Peel en Maas					
Openbaar vervoer					
Supermarkt					
Winkels voor niet dagelijkse boodschappen kleding, elektronica, interieur)					

Sportschool/sportfaciliteiten					
Vrijtijdsverenigingen zoals sportclub of culturele vereniging (zoals muziek, toneel)					
Huisarts					
Tandarts					
Voorzieningen voor algemene verzorging (zoals kapper, nagelstyliste, schoonheidsspecialist)					
Fysiotherapeut					
Verloskundige					
Maatschappelijk werk					

TEVREDENHEID ALGEMEEN

17. Voel je je welkom in de lokale gemeenschap van Peel en Maas?

- ☐ Ja, ik voel mij zeer welkom
☐ Ja, ik voel mij welkom
☐ Neutraal
☐ Nee, ik voel mij niet echt welkom
☐ Nee, ik voel mij helemaal niet welkom

18. In hoeverre lukt het jou om de weg te vinden in Peel en Maas om praktische zaken te regelen (zoals boodschappen doen, contact met een arts of een vraag aan je werkgever of je huisbaas)?

Kies het antwoord dat het meest van toepassing is op jouw situatie.

- ☐ Het lukt mij goed om praktische zaken te regelen
☐ Het kost mij veel moeite om praktische zaken te regelen
☐ Ik weet niet goed hoe ik praktische zaken moet regelen

19. Hoe tevreden of ontevreden ben je met...

	Ze er tevreden	tevreden	neutraal	ontevreden	Ze er ontevreden	Weet niet/ n.v.t
Jouw leven in Peel en Maas in het algemeen						
Het leven en werken in						

Nederland in het algemeen						
------------------------------	--	--	--	--	--	--

PERSOONLIJKE GEGEVENS

Tot slot willen we je vragen een aantal achtergrondkenmerken in te vullen.

20. Geslacht

- ☐ vrouw
☐ man
☐ anders/zeg ik liever niet

21. Geboortjaar

22. Wat is je land van herkomst?

23. In welk jaar ben je voor het eerst naar Nederland gekomen om te werken?

Jaar:

24. Heb je nog opmerkingen over dit onderzoek of wil je nog iets kwijt? Dan kun je dat hieronder weergeven.

We zijn aan het einde gekomen van de vragenlijst. Hartelijk dank voor het meedoen aan het onderzoek! Klik op "antwoorden versturen" om de vragenlijst af te sluiten.

Wil je een vraag stellen aan iemand bij de gemeente? Of wil je het rapport ontvangen met de resultaten van dit onderzoek; stuur dan een email aan arbeidsmigranten@peelenmaas.nl

Bijlage C Geïnterviewden

Deelnemers groepsgeprek, 9 december 2024:

- 1 Deelnemer B., man, 38 jaar, sinds 2011 in Nederland, sinds 2024 in Peel en Maas
- 2 Deelnemer C, vrouw, 25 jaar, sinds 2020 in Nederland
- 3 Deelnemer A., vrouw, 41 jaar, sinds 2004 in Nederland, sinds 2008 in Peel en Maas
- 4 Deelnemer D, vrouw, 27 jaar, sinds 2012 in Nederland, sinds 2015 in Peel en Maas
- 5 Deelnemer E., vrouw, leeftijd onbekend, sinds 2015 in Nederland

Geïnterviewde vertegenwoordigers voorzieningen:

Zorgorganisaties:

- 1 Tandartspraktijk SoCheLo in Meijel: Praktijkmanager; gesprek d.d. 25 februari 2025
- 2 Huisartsartsenpraktijk Maasbree: Praktijkhoudend huisarts sinds 23 jaar; gesprek d.d. 17 februari 2025
- 3 Healthcare4internationals in Venlo: Oprichter en voorheen 30-35 jaar huisarts in Panningen; gesprek d.d. 21 januari 2025

Informatiepunten:

- 1 Welzijnsorganisatie Vorkmeer: Gesprek met twee personen. Één persoon is 10 jaar maatschappelijk werker bij Vorkmeer en werkt bij de Wegwijzer en één persoon is 26 jaar maatschappelijk werker bij Vorkmeer en was tot voor kort actief voor de Wegwijzer; gesprek d.d. 21 januari 2025
- 2 Roemeens informatiepunt Venlo: Oprichter stichting Auroned, 30 jaar geleden vanuit Roemenië naar Nederland gekomen; gesprek d.d. 29 januari 2025
- 3 Informatiepunt Bibliotheek Maasbree, Oprichter infopunt, 30 jaar geleden vanuit Polen naar Nederland gekomen; gesprek d.d. 27 januari 2025

Winkels:

- 1 Stichting Retail Management Peel en Maas en Centrummanagement Panningen: Voorzitter; gesprek d.d. 21 januari 2025
- 2 Jumbo Maasbree, assistent-bedrijfsleider; gesprek 1 april 2025

Veiligheid en handhaving

- 1 Politie: tijdelijk tewerkgesteld als Operationeel Expert en tot voor kort jarenlang aanspreekpunt arbeidsmigratie en ondermijning voor gemeente Peel en Maas; gesprek d.d. 28 januari 2025
- 2 Gemeente Peel en Maas: Ambtenaar Orde en Veiligheid, sinds 4 jaar werkzaam bij gemeente Peel en Maas; gesprek d.d. 31 maart 2025

OPGERICHT IN
1947

GEVESTIGD IN
TILBURG

KENNISONDERNEMING

STICHTING ZONDER WINSTOOGMERK

AANTAL MEDEWERKERS

35

INTENSIEVE SAMENWERKINGEN

MET UNIVERSEITEN EN ANDERE
KENNISINSTELLINGEN

EXPERTISE

- PARTICIPATIE & GOVERNANCE
- WOON- & LEEFOMGEVING
- DUURZAAMHEIDSTRANSITIES
- SOCIAAL DOMEIN & ARBEID
- CULTUUR & ERFGOED
- DUURZAAMHEIDSIMPACT
- DATA EN METHODEN

ONZE OPDRACHTGEVERS

- PROVINCIES
- GEMEENTEN
- ZORG- EN WELZIJNSINSTELLINGEN
- FONDSSEN
- BANKEN

HET
pon
telos

Over Het PON & Telos

Maatschappelijke besluitvorming verbeteren

Wij zijn een sociale kennisonderneming in het hart van de samenleving. We beschouwen het als onze opdracht om maatschappelijke besluitvorming te verbeteren. Dat doen we door wetenschappelijke kennis met kennis van de praktijk te verbinden. We zijn van data, feiten en cijfers, maar geven die altijd een gezicht. Waarbij iedere stem telt. Voorkeuren en meningen halen we op, onderzoeken we, analyseren we en duiden we. Met prikkelende aanpakken en innovatieve methoden. Daarbij zijn we altijd gericht op duurzaamheid: de harmonieuze verbinding tussen sociale, ecologische en economische doelstellingen. Zo dragen we bij aan de kwaliteit van samenleven, nu en in de toekomst.

Met een multidisciplinair en creatief team van bijna 35 adviseurs en onderzoekers werken we vooral voor lokale en regionale overheden in Nederland (met een sterke kennispositie in Noord-Brabant), maar ook voor corporaties, banken, zorg- en welzijnsinstellingen, fondsen en maatschappelijke organisaties. We werken daarbij intensief samen met universiteiten en andere kennisinstellingen en zijn officieel partner van Tilburg University. Met onze kennis en inzichten adviseren we beleidsmakers en bestuurders. Zodat ze afgewogen keuzes kunnen maken. Zodat ze bestuurlijk kunnen vernieuwen. En zodat ze een positieve impuls kunnen geven aan de samenleving van morgen.

Stationsstraat 20c
5038 ED Tilburg
+31 (0)13 535 15 35
info@hetpon-telos.nl
hetpon-telos.nl